

Dr. P.V Dave Additional Director (Public Health)

No.RHD/Ms.MeghaSidhpura/PhD Research/MSU/Baroda/Health communication strategies/ASHA- 2018-19 Commissionerate of health, Medical services Medical education & research, Dr. Jivraj Mehta Bhavan, Block No. 5, Gandhinagar

Date 14/2/2019

Read:

 A letter from Prof. Anjali Pahad, Department of Extension and Communication, Faculty of Family and Community Sciences, MSU Baroda. Dated: 04/01/2019

We approve your request for PhD research activity of Ms Megha Sidhpura in Chotaudepur district, Gujarat. She can visit NHM- State Health Mission to have an interview with concerned IEC officers & ASHA Programme officers, District & field health staff for data collection as mentioned in your letter considering the below mention terms & conditions:

- 1. Consent of individuals to be taken before data collection.
- 2. Data to be shared with District & State officials.
- 3. Data and identity of individual should be kept confidential.
- 4. Data should be used for academic purpose only.
- 5. Observations & all the details of the study must be submitted to this office.
- 6. Approval is needed before disclosure & publishing the same.
- 7. Government of Gujarat/ Department of Health will not pay any amount/ in kind or cash for this work.

Member Secretary (SHS) &
Additional Director (PH)
Commissionerate of Health
Gandhinagar

To,
Dr Anjali Pahad,
Professor & HOD
Department of Extension and Communication
Faculty of Family and Community Sciences
M.S. University, Vadodara-390002

Copy with respect to:

- P.S. to Commissioner of Health & Medical Services, Gandhinagar
- P.A. to Mission Director (NHM), Gandhinagar

Copy to:

• Chief District Health Officer, District Panchayat, Chotaudepur.

No.Health/Permission for Phd/↓0 ○/2019 Health Branch,District Office Chhotaudepur. Date: 11/02/2019

To,
Prof.Anjali Pahad
Guide/Supervisor and Head
Dept.of Extension & Community Sciences
The Maharaja Sayajirao University of Baroda,
Vadodara.

Sub:- Permossion for Carrying Out Ph.D research activities in chhotaudepur district Ref: Letter of Prof.Anjali Pahad date:04/02/2019

We delight to inform you in above reference that here Department of Extension and Communication, Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja Sayajirao University is actively involved in community outreach activities in urban, rural and tribal areas. Especially, extensive research touching aspects of lives of women, children, youth, elderly etc be it health, education, capacity building for economic independence, human rights, environment and sanitation etc.

One such Ph.D research is under taken by Ms. Megha Sidhpura under your Guidance/supervision entitled as "Health Communication Strategies under NHM in Chhotaudepur district of Gujarat state." To collect qualitative and quantitative data she would need to visit field level health facilities and contact staff (M.Os, ASHA facilitator, Female Health Workers etc) from six blocks of chhotaudepur district. For this research permission is granted and support her by heart in this work.

With best Wishes.

Chief District Health Officer
District Panchayat Chhotaudepur

Copy to:

(1) All Taluka Health Officers chhotaudepur, kavant, sankheda, naswadi, jetpurpavi, bodeli

APPENDIX-3

List of Tool Validators

Designation	Institute/Organisation	Field of Expertise
1-Professor	Department of Extension and	Academic research
	Communication, Faculty of Family	(Non-Formal-Adult Education
	and Community Sciences, The	and Life-Long Education)
	Maharaja Sayajirao University of	
	Baroda, Vadodara	
1 – Associate	Department of Development	Academic research
Professor	Communication, Lady Irvin College of	(Communication for Public
	Home Science, Delhi University, New	Health care)
	Delhi	
2- Associate	Department of Extension and	Academic research
Professors	Communication, Faculty of Family	(Women and Technology)
	and Community Sciences, The	
	Maharaja Sayajirao University of	Academic and Field-based
	Baroda, Vadodara	research (Public Health
		Programmes)
1 – Assistant	Department of Extension and	Academic research
Professor	Communication, Faculty of Family	(Women and Children)
	and Community Sciences, The	
	Maharaja Sayajirao University of	
	Baroda, Vadodara	
1 – Trainer of	UNICEF, Gandhinagar	Field-based research
South Asian		methodology
region,		(Development Communication)
Freelancer		
1 – Founder and	MoDE India foundation, Ahmedabad	Content
Director		(Health and Communication)
1 - Senior	Monitoring and Evaluation	Statistics and Research
Coordinator	Department,	methodology
	Deepak Foundation, Vadodara	(Public Health Programmes)
1 - Coordinator	Training and Monitoring Department,	Training (Public Health
	Deepak Foundation, Vadodara	Providers (VLHW, ASHAs etc.)
1 – Trainer	Training and Monitoring Department,	Content (Public Health
	Deepak Foundation, Vadodara	Providers (VLHW, ASHAs etc.)
1- Language	Retired Teacher, Reliance School,	Language (English and Gujarati)
Expert	Vadodara	

Department of Extension and Communication

Faculty of Family and Community Sciences,
The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara

Questionnaire for ASHA

Introduction and consent form,

My name is Ms.Megha Sidhpura. At present I am perusing Ph.D. programme from the department of Extension and Communication, Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja sayajirao University of Baroda, Vadodara.

As a partial fulfilment of Ph.D. programme I have undertaken a research entitled as 'Health Communication Strategies under National Health Mission in Chotaudepur district of Gujarat State'.

Therefore, I need valuable answers and information from your side. I assure you that the information provided by you will be strictly kept confidential and used for the academic purpose only.

Thanking you in anticipation of your kind cooperation in this regard.

Ms.Megha Sidhpura	Prof.Anjali Pahad
Ph.D. Scholar	Guide
Your Name:	Signature:
Reference code:	Date:
Village :	PHC:
Block:	

Note:

In present research 'Health Communication Strategies' means combination of Health Communication tools broadly known as IEC and Health Information Technology system broadly known as ICT used under NHM for the purpose of creating awareness, promoting, motivating, escorting, mobilising community people for availing health services, bringing desirable behavioural change, strengthening health machinery and Health Management Information System across all stakeholders.

Section-A Profile

Please write correct details and/or encircle (()) to an appropriate option in the following table.

Sr. no	Questions/Details	Options			Code	Remarks
1	Age (completed years)					
			••			
2	Marital Status	Married		1		
		Widow	2	<u>.</u>		
		Divorcee	3			
		Separated				
		Unmarried		5		
3	Education	Primary				
		Secondary	2			
		Higher seco				
		Graduate	4			
4	Proficiency of Language					
		Language		Proficiency	1	
		Gujarati	Reading	Writing	Speaking	
		Hindi	Reading	Writing	Speaking	
		Any	Reading	Writing	Speaking	
		other				
5	Caste	General				
		ST				
		SC				
		OBC				
		Other		5		
6	Total Family income					
	(Monthly)					
7	Total number of Family					
	Members					
8	Type of Family	Nuclear		1		
		Joint				
		Extended		3		
9	Since how long are you					
	working as ASHA?	Year	Month	1		
10	Per month to how many					
	villages do you provide					
	your services?					

Sr. no	Questions/Details	Options	Code	Remarks
11	Do you work in the same village where you stay in?	Yes1 No2		
12	Population covered by you:			
13	No. of Households visited by you	Month		
14	Where do you take/send pregnant woman/patient for medical advice and treatment?	For Delivery (1) PHC (2) CHC For ANC Checkup (1)PHC (2) CHC Normal Patient (1) PHC (2) CHC		
15	Mode of Transport used:	By Foot		
16	No. of Working hours:	Home visit/week:		

17. How do you use media? Provide details for the media you use:

Sr.	Media	Do you	use	Duration in	Frequ	iency of i	ısage
No		media?	)	Hours			
1	Television	Υ	N		Daily	Weekly	Monthly
2	Radio	Υ	N		Daily	Weekly	Monthly
3	Landline phone	Υ	N		Daily	Weekly	Monthly
4	Mobile phone	Υ	N		Daily	Weekly	Monthly
5	Smart phone	Υ	N		Daily	Weekly	Monthly
6	Newspaper	Υ	N		Daily	Weekly	Monthly
7	Magazines	Υ	N		Daily	Weekly	Monthly
8	Video film	Υ	N		Daily	Weekly	Monthly
9	Films	Υ	N		Daily	Weekly	Monthly
10	Any other (Please specify)						

18. Occupational Skills

Rate your occupational skills as an ASHA. Encircle (()) the appropriate rate(response) considering the following rating scale.

1 - Poor 2- somewhat Poor 3-satisfactory 4-Good 5-Excellent

Sr.	Occupational skills	Poor	Somewhat	Satisfac	Good	Excellen
No.	•		poor	tory		t
a.	How much would you rate your Coord	dination s	kills?	-	1	
1	I can obtain information on decisions	1	2	3	4	5
	taken by authorities.					
2	I can convene meeting and prepare	1	2	3	4	5
	village health plan.					
3	I can plan health activities like VHND.	1	2	3	4	5
4	I ensure timely referrals for pregnant	1	2	3	4	5
	women and sick children.					
5	I maintain records and stock	1	2	3	4	5
b.	How much would you rate your Leade	ership skil	ls?			
6	I feel responsible for health of	1	2	3	4	5
	people in community					
7	I can enable people to cooperate for	1	2	3	4	5
	getting things done					
8	I inspire people to adopt behavioural	1	2	3	4	5
	change.					
9	I remain non-judgmental with	1	2	3	4	5
	people for their behaviour and work					
	pattern.					
10	I always win confidence of people					
	while taking any decision.					
C.	How much would you rate your Comr			T	T	1
11	I can communicate verbally (speak)	1	2	3	4	5
	with the people/ stake holders)					
12	I maintain proper facial expressions	1	2	3	4	5
	and gestures while dealing with					
	people.		_	_		
13	I can write applications, letters and	1	2	3	4	5
4.	other types of write up/documents.	4		2		-
14	I maintain minutes of meetings.	1	2	3	4	5
15	I pay proper attention to patients	1	2	3	4	5
	while listening to their complaints					
	during their visit.					

d.	How much would you rate your Decision-making skills?					
16		1	2	3	4	5
10	I can define the problem after	1	2	3	4	5
	reviewing the situation.					
17	I gather the information and share	1	2	3	4	5
	with the community for common					
	concerns					
18	I can think of possible solutions for	1	2	3	4	5
	common concerns					
19	I choose one solution after	1	2	3	4	5
	considering everything commonly					
	(consensus)					
20	I put up the decision to work	1	2	3	4	5
e.	How much would you rate your Nego	tiation sk	ills?			
21	I try to understand/ask for other	1	2	3	4	5
	person's perspective.					
22	I can state personal viewpoint during	1	2	3	4	5
	negotiation for the needs/demands					
23	I prepare and keep options ready	1	2	3	4	5
	beforehand					
24	I remain gentle but firm during	1	2	3	4	5
	negatiation					
25	I choose appropriate time and	1	2	3	4	5
	opportunity to put up view point					
	during negotiation					
	, 5 5					

19. Provide response for the training received under National Health Mission in the given table:

Sr.	Module	Type/subject of training	Yes	No
No.				
1.	Module-1	Introduction	Yes	No
2.	Module-2	Maternal and Child Health	Yes	No
3.	Module-3	Family Planning, RTI-STIs, HIV AIDs and	Yes	No
		ARSH		
4.	Module-4	National Health programmes, AYUSH and	Yes	No
		Management of Minor Ailments		
5.	Module-5	Role of ASHA	Yes	No
6.	Module-6	Maternal and New born care	Yes	No
7.	Module-7	Child Health and Nutrition	Yes	No
8.	Refresher training		Yes	No
	(for Module 6 &7)			

20.(A) Following is the list of Health Communication strategies used for creating awareness amongst community people. Classify them by mentioning their code and name in the following table based on their characteristics (method of use).

2	20.1	T.V.	20.6	Wall painting
2	20.2	Radio	20.7	Powerpoint Presenatation
2	20.3	Street play	20.8	Flipbook
2	20.4	Internet	20.9	Leaflet
2	20.5	Poster	20.10	Mobile phone

Graphic and Print Media	Electronic and New Media	Folk Media
_		

(B) Match the following. In section 'A- **Health Communication Strategies**' and section 'B- **Characteristics of Health Communication Strategies**' are given.

Sr.No.	). A B	
	Health Communication Strategies	Characteristics of Health Communication
		Strategies
20.11	Radio	has informative data, images/drawings, photographs and advertisements
20.12	Newspaper	Many tasks are possible through application.
20.13	Smart phone	Has only sound/voice
20.14	Poster	presents messages with picture in a logical sequence
20.15	Flash cards	Attracts the attention of people.

(C) In section 'A' Health care worker's work situations and section 'B' **useful Health Communication Strategies** are given. Match 'A' and 'B'

Sr.No.	'A'	'B'
	Healthcare worker's work situation	Useful Health Communication
		Strategies
20.16	Explaining 'method of ORS at home'	Sample
20.17	Taking decision and allocating responsibility of	Group Discussion
	maintaining cleanliness in the community	
20.18	Giving information about Copper-T	Flip book
20.19	Clarifying doubts and wrong beliefs related to 'Food	Demonstration
	and nutrition during Pregnancy'	
20.20	Explaining phases of 'growth of foetus in the womb'	Counselling

Section-B Provision and Usage of Health Communication Strategies

21. Which all Health Communication Strategies do you use as a source of information for yourself? Encircle (()) the code of Media/Material in the following table.

Graphic and Print Media	Electronic and New Media	Folk Media	Any other media
1) Chart/Poster	16) Radio	30) Puppet	34) Sample
2) Leaflet	17) Video film	31) Folk songs	35) Any other
3) Flash card	18) PowerPoint Presentation	32) Drama	
4) Flip book	19) T.V. (Cable)	33) Any other	
5) Sticker	20) Community Radio		
6) Wall painting	21) Audio clip		
7) Hanging Mobile	22) Mobile		
8) Booklet	23) Smart phone		
9) Newspaper	24) Internet		
10) Magazine	25) Application		
11) Banner	26) Computer		
12) Register	27) CUG SIMs card		
13) ASHA diary	28) Laptop		
14) Mamta card	29) Any other		
(Health card)			
15) Any other			

22. Following is a list of Health Communication strategies, encircle (()) the corresponding code of the media, provided to you under NHM to facilitate your work performance.

Graphic and Print Media	Electronic and New Media	Folk Media	Any other media
1) Chart/Poster	16) Radio	30) Puppet	34) Sample
2) Leaflet	17) Video film	31) Folk songs	35) Any other
3) Flash card	18) PowerPoint Presentation	32) Drama	
4) Flip book	19) T.V. (Cable)	33) Any other	
5) Sticker	20) Community Radio		
6) Wall painting	21) Audio clip		
7) Hanging Mobile	) Hanging Mobile 22) Mobile		
8) Booklet	23) Smart phone		
9) Newspaper	24) Internet		
10) Magazine	25) Application		
11) Banner	26) Computer		
12) Register	27) CUG SIMs card		
13) ASHA diary	28) Laptop		
14) Mamta card	29) Any other		
(Health card)			
15) Any other			

23. From the following list of Health Communication Strategies, Which all media do you use during your 'Home -visit' in the community while providing information, counselling and basic health services? Encircle (()) the corresponding code of the media,

Graphic and Print Media	Electronic and New Media	Folk Media	Any other media
1) Chart/Poster	16) Radio	30) Puppet	34) Sample
2) Leaflet	17) Video film	31) Folk songs	35) Any other
3) Flash card	18) PowerPoint Presentation	32) Drama	
4) Flip book	19) T.V. (Cable)	33) Any other	
5) Sticker	20) Community Radio		
6) Wall painting	21) Audio clip		
7) Hanging Mobile	22) Mobile		
8) Booklet	23) Smart phone		
9) Newspaper	24) Internet		
10) Magazine	25) Application		
11) Banner	26) Computer		
12) Register	27) CUG SIMs card		
13) ASHA diary	28) Laptop		
14) Mamta card (Health card)	29) Any other		
15) Any other			

24. From the following list of Health Communication Strategies, Which all media do you use for 'planning and celebrating Village Health and Nutrition Day (*Mamatadday*)' in the community? Encircle (()) the corresponding code of the media,

Graphic and Print Media	aphic and Print Media Electronic and New Media		Any other media
1) Chart/Poster	16) Radio	30) Puppet	34) Sample
2) Leaflet	17) Video film	31) Folk songs	35) Any other
3) Flash card	18) PowerPoint Presentation	32) Drama	
4) Flip book	19) T.V. (Cable)	33) Any other	
5) Sticker	20) Community Radio		
6) Wall painting	21) Audio clip		
7) Hanging Mobile	22) Mobile		
8) Booklet	23) Smart phone		
9) Newspaper	24) Internet		
10) Magazine	25) Application		
11) Banner	26) Computer		
12) Register	27) CUG SIMs card		
13) ASHA diary	28) Laptop		
14) Mamta card	29) Any other		
(Health card)			
15) Any other			

25. From the following list of Health Communication Strategies, which all media do you use for arranging and during 'Visit to Health Facilitates'? Encircle (()) the corresponding code of the media,

Graphic and Print Media	Electronic and New Media	Folk Media	Any other media
1) Chart/Poster	16) Radio	30) Puppet	34) Sample
2) Leaflet	17) Video film	31) Folk songs	35) Any other
3) Flash card	18) PowerPoint Presentation	32) Drama	
4) Flip book	19) T.V. (Cable)	33) Any other	
5) Sticker	20) Community Radio		
6) Wall painting	21) Audio clip		
7) Hanging Mobile	22) Mobile		
8) Booklet	23) Smart phone		
9) Newspaper	24) Internet		
10) Magazine	25) Application		
11) Banner	26) Computer		
12) Register	27) CUG SIMs card		
13) ASHA diary	28) Laptop		
14) Mamta card (Health card)	29) Any other		
15) Any other			

26. From the following list of Health Communication Strategies, Which all media do you use for planning, coordinating and documenting 'Village Health Plan Meeting' in the community? Encircle (()) the corresponding code of the media,

Graphic and Print Media	Electronic and New Media	Folk Media	Any other media
1) Chart/Poster	16) Radio	30) Puppet	34) Sample
2) Leaflet	17) Video film	31) Folk songs	35) Any other
3) Flash card	18) PowerPoint Presentation	32) Drama	
4) Flip book	19) T.V. (Cable)	33) Any other	
5) Sticker	20) Community Radio		
6) Wall painting	21) Audio clip		
7) Hanging Mobile	22) Mobile		
8) Booklet	23) Smart phone		
9) Newspaper	24) Internet		
10) Magazine	25) Application		
11) Banner	26) Computer		
12) Register	27) CUG SIMs card		
13) ASHA diary	28) Laptop		
14) Mamta card	29) Any other		
(Health card)			
15) Any other			

27. From the following list of Health Communication Strategies, Which all media do you use for keeping records of your work, health information of community and the stock? Encircle (○) the corresponding code of the media,

Graphic and Print Media	Electronic and New Media	Folk Media	Any other media
1) Chart/Poster	16) Radio	30) Puppet	34) Sample
2) Leaflet	17) Video film	31) Folk songs	35) Any other
3) Flash card	18) PowerPoint Presentation	32) Drama	
4) Flip book	19) T.V. (Cable)	33) Any other	
5) Sticker	20) Community Radio		
6) Wall painting	21) Audio clip		
7) Hanging Mobile	ng Mobile 22) Mobile		
8) Booklet	23) Smart phone		
9) Newspaper	24) Internet		
10) Magazine	25) Application		
11) Banner	26) Computer		
12) Register	27) CUG SIMs card		
13) ASHA diary	28) Laptop		
14) Mamta card (Health card)	29) Any other		
15) Any other			

Section – C Perceived Benefits of Health Communication Strategies

- 28. Give your response regarding the perceived benefits of Health Communication Strategies with reference to your prescribed roles and responsibilities in the given rating scale.
  - (1)- least beneficial (2) Somewhat beneficial (3) Beneficial (4) More beneficial
  - (5) Extremely beneficial

Sr.	Perceived Benefits of Health	Least	Somew	Benef-	More	Extremely
No	Communication Strategies	benef- icial	-hat Benef- icial	icial	benefi- cial	beneficial
28.1	Reaching out to/informing large number of beneficiaries at a time (eg. newspaper, radio, poster etc. publicising small family norms)	1	2	3	4	5
28.2	Seeking attention of beneficiaries (eg. Poster, wall painting, radio etc.)	1	2	3	4	5
28.3	Easy understanding of complex concepts with the help of visuals for beneficiaries (eg. flipbook on growth of foetus in womb)	1	2	3	4	5
28.4	Creating conducive environment for adoption of behaviour/innovation amongst beneficiaries (eg. wall painting on showing importance of sanitary practices)	1	2	3	4	5
28.5	Help in shaping opinion/attitude before adoption of behaviour/innovation (eg. wall painting on showing importance of Family planning techniques and importance)	1	2	3	4	5
28.6	Motivating to accelerate pace of adoption of behaviour/innovation amongst beneficiaries (eg. wall painting on showing importance of sanitary practices)	1	2	3	4	5
28.7	Assist in promoting services and innovations amongst beneficiaries (eg. Banner/Wall Painting on Importance of Safe institutional delivery)	1	2	3	4	5
28.8	Provide scope for repetition/reminders for adoption of behaviour/innovation amongst beneficiaries (Radio spots on	1	2	3	4	5

	importance of Breast feeding in					
	golden hour)					
28.9	Help in setting up an agenda for public	1	2	3	4	5
	debate and advocacy (eg. myths					
	related to Family planning techniques)					
28.10	Helps me in rapport building (eg.	1	2	3	4	5
	Rallies/ Group meetings)					
28.11	Help in increasing my self-confidence	1	2	3	4	5
	(eg. explaining myths related to Family					
	planning techniques through video)					
28.12	Help in improve my performance (eg.	1	2	3	4	5
	through flipbook on growth of foetus					
	in womb)					
28.13	Enable in managing multiple tasks (eg.	1	2	3	4	5
	digital devices like smart phone/PDA					
	can show video as well as help me					
	keeping stocks)					
28.14	Assist as a reference note while	1	2	3	4	5
	explaining content (eg. Flash					
	cards/user manuals etc.)					
28.15	Keep me on track while explaining any	1	2	3	4	5
	topic (eg. Flash cards, flip books etc.					
	keep me on track)					
28.16	Assist in Record keeping/event	1	2	3	4	5
	tracking (eg. Registers, Diary, Camera,					
	audio/video recorder, PDA etc)			_		
28.17	Help in documentation (eg. Registers,	1	2	3	4	5
	Diary, Camera, audio/video recorder					
20.40	etc.)	4				
28.18	Help in building my Identity/provide	1	2	3	4	5
	Social recognition (eg. Identity card,					
20.40	Uniform etc.)					
28.19	For patient diagnosis in remote area	1	2	3	4	5
	(eg. Mobile phone camera, tethered					
	accessory sensor, devices, built-in accelerometer)					
28.20	Data collection and reporting (eg	1	2	3	4	5
26.20	electronic devices, applications,	1	2	3	4	5
	programmes etc.)					
28.21	Maintaining Electronic health records	1	2	3	4	5
20.21	(eg electronic devices, applications	1	2	3	4	
	etc.)					
28.22	Seeking support for treatment	1	2	3	4	5
20.22	decision (eg. information, protocols,	*				
	algorithms)					
28.23	Maintain Top to bottom and peer	1	2	3	4	5
3	group communication/connectivity				'	
	(eg. digital devices -smart phones,					
	computers, internet etc.)					
28.24	Any other (Pls specify and give rate)	1	2	3	4	5
•	, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	1		_	1	1

Section- D Barriers related to Health Communication strategies

- 29. Encircle (()) your response in the given table regarding the barriers related to Health Communication materials with reference to your prescribed roles and responsibilities in the given rating scale.
  - (1)- Least barrier (2)- Somewhat a barrier (3)- Barrier (4)- High barrier (5)- Extreme barrier

Sr.	Barriers:	Least	Somewhat	Barrier	High	Extreme
No.		barrier	a barrier		barrier	barrier
a.	Related to features of Heal	th comm	unication str	ategies		
1	Insufficient strategies (quantity)	1	2	3	4	5
2	Lack of variety in strategies	1	2	3	4	5
3	Inappropriate visual	1	2	3	4	5
4	Incomplete content	1	2	3	4	5
5	Lack of local/regional visual representation	1	2	3	4	5
6	Lack of local terminologies/language	1	2	3	4	5
7	Poor quality of production (print and electronic)	1	2	3	4	5
8	Lack of continuity (coherence with other strategies of the same programme/topic)	1	2	3	4	5
9	Too heavy to carry on field	1	2	3	4	5
10	Too large to handle alone on field	1	2	3	4	5
11	Any other, please specify	1	2	3	4	5
b	Related to availability and	Accessibi	ility of Healtl	h Commu	ınication	
	strategies					
12	Infrastructure resources (electricity, internet etc.) are insufficient	1	2	3	4	5
13	Infrastructure resources (electricity, internet etc.) are in poor condition	1	2	3	4	5
14	Media/Strategies are not available on Time	1	2	3	4	5
15	Media/Strategies are not accessible on Time	1	2	3	4	5
16	Poor/lack of storage facilities for media/strategies	1	2	3	4	5
17	Any other, please specify	1	2	3	4	5
С	Related to support from Au	thorities	(Doctors, AN	IM, AWN	/ etc.) fo	r use of
	Health communication stra	tegies				
18	Indifferent attitude of seniors (Doctor, ANM, AWW etc.)	1	2	3	4	5

		1	1	1	T	1
	towards usage of Health					
	communication strategies					
19	Absence of proper monitoring	1	2	3	4	5
	and evaluation system for usage					
	of Health communication					
	strategies (Poor coordination					
	amongst seniors and peers					
	towards usage of Health					
	communication strategies)					
20	Lack of interest of seniors	1	2	3	4	5
	towards usage of Health					
	communication strategies					
21	Absence of motivation/incentives	1	2	3	4	5
	by authorities to use Health					
	communication strategies on					
	field					
22	Any other, pls specify	1	2	3	4	5
d.	Related to Beneficiaries' ch	aracteris	tics/features	5		·
23	Poor response of beneficiaries	1	2	3	4	5
_	towards Health communication					
	strategies					
24	Heterogeneity (Preoccupancy,	1	2	3	4	5
	Illiteracy, caste, religion, SES etc.)	_				
	amongst beneficiaries becomes					
	hindrance while using Health					
	communication strategies					
25	Indifferent attitude of	1	2	3	4	5
	beneficiaries towards Health	_	_			
	communication strategies					
26	Any other, please specify	1	2	3	4	5
E	Related to Personal charact	. =	L	_		
L	Strategies	eristics j	or use of the	artii Coiii	mamcati	OII
27		1		1	1	 -
27	Absence of training for	1	2	3	4	5
	preparation of Health					
20	communication strategies	4				_
28	Absence of training for use of	1	2	3	4	5
	Health communication strategies					
	on field				_	_
29	Absence of training for storage of	1	2	3	4	5
	Health communication strategies				_	_
30	Lack of available time to use	1	2	3	4	5
	Health communication strategies					
	due to overburden of work					
31	Identity crisis (poor status of	1	2	3	4	5
	ASHA in community under NHM)		_	_		
32	Unavailability of transportation	1	2	3	4	5
	facility					
33	Unavailability of Mobile/smart	1	2	3	4	5
	phone handsets					
34	Any other, please specify	1	2	3	4	5

Section – E Needs for Additional Health Communication Strategies

e response by encirclin	ng (○) to t	he appropriate respo	onse for the following questions.
. Have you received a	ny specific	training related to H	ealth Communication?
(1) Yes	(2)	No	
'Yes' then what all cor	mponents	were covered?	
Importance of Healtl	n communi	cation	
Types of Health Com	municatio	n Strategies	
Preparation/ Produc	tion techni	ques of Health Com	munication Strategies
Usage of Health Com	ımunicatio	n Strategies	
Storage of Health Co	mmunicati	on Strategies	
Any other, please sp	ecify		
'No' then for what all	componen	ts would you like to	get training?
Importance of Healtl	n communi	cation	
Types of Health Com	municatio	n Strategies	
Preparation/ Produc	tion techni	ques of Health Comi	munication Strategies
Usage of Health Com	ımunicatio	n Strategies	
Storage of Health Co	mmunicati	on Strategies	
Any other, please sp	ecify		
. Do you feel the nee	d of additio	onal Health Commun	lication materials to perform your
•			(2) No
then, give reason			
, 0			
	(1) Yes 'Yes' then what all cor Importance of Health Types of Health Com Preparation/ Product Usage of Health Com Storage of Health Co Any other, please spe 'No' then for what all Importance of Health Types of Health Com Preparation/ Product Usage of Health Com Storage of Health Com S	(1) Yes (2) 'Yes' then what all components of Importance of Health communication Preparation/ Production technic Usage of Health Communication Storage of Health Communication Any other, please specify 'No' then for what all component Importance of Health Communication Preparation/ Production technic Usage of Health Communication Preparation/ Production technic Usage of Health Communication Storage of Health C	'Yes' then what all components were covered? Importance of Health communication Types of Health Communication Strategies Preparation/ Production techniques of Health Communication Strategies Storage of Health Communication Strategies Any other, please specify 'No' then for what all components would you like to Importance of Health communication Types of Health Communication Strategies Preparation/ Production techniques of Health Communication Strategies Storage of Health Communication Strategies

If 'Yes' then, out of following five responsibilities, for which do you feel the need of additional Health Communication materials at the most? Provide response by encircling (()) to any one of the following responsibilities.

- 31.1 Home visit
- 31.2 Planning and celebrating Village Health and Nutrition Day (Mamataday)
- 31.3 Visit to Health Facilities
- 31.4 Village Health Plan Meeting
- 31.5 Record Keeping and Informing authorities

31.1 From the following list of Health Communication Strategies, which all media do you additionally need for your 'Home -visit' in the community while providing information, counselling and basic health services? Encircle (()) the corresponding code of each media in the following table you need additionally.

Graphic and Print Media	Electronic and New Media	Folk Media	Any other media
1) Chart/Poster	16) Radio	30) Puppet	34) Sample
2) Leaflet	17) Video film	31) Folk songs	35) Any other
3) Flash card	18) PowerPoint Presentation	32) Drama	
4) Flip book	19) T.V. (Cable)	33) Any other	
5) Sticker	20) Community Radio		
6) Wall painting	21) Audio clip		
7) Hanging Mobile	22) Mobile		
8) Booklet	23) Smart phone		
9) Newspaper	24) Internet		
10) Magazine	25) Application		
11) Banner	26) Computer		
12) Register	27) CUG SIMs card		
13) ASHA diary	28) Laptop		
14) Mamta card (Health card)	29) Any other		
15) Any other			

31.2 From the following list of Health Communication Strategies, which all media do you additionally need for 'planning and celebrating Village Health and Nutrition Day (*Mamatadday*)' in the community? Encircle (()) the corresponding code of each media in the following table you need additionally.

Graphic and Print Media	Electronic and New Media	Folk Media	Any other media
1) Chart/Poster	16) Radio	30) Puppet	34) Sample
2) Leaflet	17) Video film	31) Folk songs	35) Any other
3) Flash card	18) PowerPoint Presentation	32) Drama	
4) Flip book	19) T.V. (Cable)	33) Any other	
5) Sticker	20) Community Radio		
6) Wall painting	21) Audio clip		
7) Hanging Mobile	22) Mobile		
8) Booklet	23) Smart phone		
9) Newspaper	24) Internet		
10) Magazine	25) Application		
11) Banner	26) Computer		
12) Register	27) CUG SIMs card		
13) ASHA diary	28) Laptop		
14) Mamta card	29) Any other		
(Health card)			
15) Any other			

31.3 From the following list of Health Communication Strategies, which all media do you additionally need for arranging and during 'Visit to Health Facilitates'? Encircle (()) the corresponding code of each media in the following table you need additionally.

Graphic and Print Media	Electronic and New Media	Folk Media	Any other media
1) Chart/Poster	16) Radio	30) Puppet	34) Sample
2) Leaflet	17) Video film	31) Folk songs	35) Any other
3) Flash card	18) PowerPoint Presentation	32) Drama	
4) Flip book	19) T.V. (Cable)	33) Any other	
5) Sticker	20) Community Radio		
6) Wall painting	21) Audio clip		
7) Hanging Mobile	22) Mobile		
8) Booklet	23) Smart phone		
9) Newspaper	24) Internet		
10) Magazine	25) Application		
11) Banner	26) Computer		
12) Register	27) CUG SIMs card		
13) ASHA diary	28) Laptop		
14) Mamta card (Health card)	29) Any other		
15) Any other			

31.4 From the following list of Health Communication Strategies, which all media do you additionally need for planning, coordinating and documenting 'Village Health Plan Meeting' in the community? Encircle (()) the corresponding code of each media in the following table you need additionally.

Graphic and Print Media	Electronic and New Media	Folk Media	Any other media
1) Chart/Poster	16) Radio	30) Puppet	34) Sample
2) Leaflet	17) Video film	31) Folk songs	35) Any other
3) Flash card	18) PowerPoint Presentation	32) Drama	
4) Flip book	19) T.V. (Cable)	33) Any other	
5) Sticker	20) Community Radio		
6) Wall painting	21) Audio clip		
7) Hanging Mobile	22) Mobile		
8) Booklet	23) Smart phone		
9) Newspaper	24) Internet		
10) Magazine	25) Application		
11) Banner	26) Computer		
12) Register	27) CUG SIMs card		
13) ASHA diary	28) Laptop		
14) Mamta card (Health card)	29) Any other		
15) Any other			

31.5 From the following list of Health Communication Strategies, which all media do you additionally need for keeping records of your work, health information of community and the stock? Encircle (()) the corresponding code of each media in the following table you need additionally.

Graphic and Print Media	Electronic and New Media	Folk Media	Any other media
1) Chart/Poster	16) Radio	30) Puppet	34) Sample
2) Leaflet	17) Video film	31) Folk songs	35) Any other
3) Flash card	18) PowerPoint Presentation	32) Drama	
4) Flip book	19) T.V. (Cable)	33) Any other	
5) Sticker	20) Community Radio		
6) Wall painting	21) Audio clip		
7) Hanging Mobile	22) Mobile		
8) Booklet	23) Smart phone		
9) Newspaper	24) Internet		
10) Magazine	25) Application		
11) Banner	26) Computer		
12) Register	27) CUG SIMs card		
13) ASHA diary	28) Laptop		
14) Mamta card (Health card)	29) Any other		
15) Any other			

ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ એક્સટેન્શન એન્ડ કમ્યુનિકેશન

ફેકલ્ટી ઓફ ફેમિલી એન્ડ કમ્યુનીટી સાયન્સીસ, ધ મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા, વડોદરા

પ્રશ્નાવલી-આશા બહેન માટે

પરિચય અને સંમતિ પત્રક,

મારૂં નામ **કુ. મેદ્યા સિધ્ધપુરા** છે. હું ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ એક્સટેન્શન એન્ડ કમ્યુનિકેશન, ફેકલ્ટી ઓફ ફેમિલી એન્ડ કમ્યુનીટી સાયન્સીસ, ધ મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા, વડોદરાથી પી.એચડી. નો અભ્યાસ કરી રહી છું.

મારા અભ્યાસના ભાગરૂપે હું "ગુજરાત રાજ્યના છોટાઉદેપુર જિલ્લામાં રાષ્ટ્રીય સ્વાસ્થ્ય અભિયાન (નેશનલ હેલ્થ મિશન) અંતર્ગત સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતો" વિષય પર સંશોધન કરી રહી છું.

આ માટે આપેલ વિષયને લગતા આપનાં અભિપ્રાયો અને જવાબો જરૂરી છે. હું આપને બાંહેઘરી આપું છું કે આપના જવાબોનો ઉપયોગ ફકત મારા અભ્યાસ માટે જ કરવામાં આવશે તથા આપની ઓળખ ગુપ્ત રાખવામાં આવશે.

આપના સહકારની અપેક્ષા સાથે આપની આભારી

કુ. મેઘા સિધ્ધપુરા	પ્રો. અંજલી પહાડ
પી.એચડી. સંશોધનકર્તા	માર્ગદર્શક
આપનું નામ ઃ	સંમતિ દર્શક સહી :
રેફરન્સ કોડ ઃ	તારીખ ઃ
ગામ :	પી.એચ.સી. ઃ
બ્લોક ઃ	

નોંધ: આ સંશોધનમાં "સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતો " એટલે કે "રાષ્ટ્રીય સ્વાસ્થ્ય અભિયાન" હેઠળ લોકોમાં સ્વાસ્થ્ય પ્રત્યે જાગૃતિ, સભાનતા, પ્રોત્સાહન, હિમાયત કરવા માટે તથા લોકો સેવાઓનો લાભ લે, વર્તનમાં પરિવર્તન આવે, સ્વાસ્થ્ય વ્યવસ્થા તથા હેલ્થ મેનેજમેન્ટ ઇન્ફોંમેશન સિસ્ટમને મજબૂત-સઘન બનાવવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતા તમામ પ્રકારના આઇ.ઇ.સી.(ચિત્રો વાળા, છાપેલા તથા ઇલેક્ટ્રોનિક) તથા આઇ.સી.ટી. (ઇલેક્ટ્રોનિક તથા વર્તમાન નવી ટેક્નોલૉજી) ના માધ્યમો તથા રીતોનો સમાવેશ કરેલ છે.

વિભાગ-અ વ્યક્તિગત માહિતી

નીચે આપેલ કોષ્ટકમાં સાચી માહિતી લખો તથા આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ ફરતે ગોળ (〇) ની નિશાની કરો.

અનુ. નં.	પ્રશ્નનો/વિગત	વિકલ્પ					ટિપ્પણી
٩.	ઉંમર (પૂરા વર્ષ) :						
ચ.	લગ્ન વિષયક :	પરિણિત			(٩)		
		વિધવા			(ə)		
		છૂટાછેડા લીધે	.લ		(ε)		
		ત્યકતા			(8)		
		અપરિણિત_					
		(					
з.	અભ્યાસ :	પ્રાથમિક			(१)		
		માધ્યમિક (૨)					
		ઉચ્ચતર માધ્ય	.મિક		(ε)		
		સ્નાતક			(x)		
٧.	ભાષાની આવડત ઃ						
		ભાષા		આવડત			
		ગુજરાતી	વાંચવું	લખવું	બોલવું		
		હિન્દી	વાંચવું	લખવું	બોલવું		
		અન્ય તો		_			
		અહિં લખો	વાંચવું	લખવું	બોલવું		
પ.	જાતિ :	સામાન્ય			(٩)		
		અનુસૂચિત જા			(5)		
		અનુસૂચિત જ					
		અન્ય પછાત	·				
	ુક્ટુંબની મહિનાની આશરે -	અન્ય			(પ)		
٤.	<i>ચું</i> દુબના માઇનાના આશેર આવક :						
૭.	ું કુટુંબના કુલ સભ્યોની						
J.	સંખ્યા:						
۷.	ફુટુંબનો પ્રકાર	વિભક્ત(૧)					
			સંયુક્ત(૨)				
		વિસ્તૃત			(3)		
૯.	આશા તરીકે તમે કેટલા		ાર્ષ	મહિન	น		
	સમયથી કાર્યરત છો ?						

90.	તમે મહિનામાં કેટલા ગામમાં કામગીરી કરો છો ?			
અનુ. નં.	પ્રશ્નનો/વિગત	વિકલ્પ	કોડ	ટિપ્પણી
99.	તમે જે ગામમાં રહો છો એ	હા (૧)		
	જ ગામમાં કાર્ય કરો છો ?	ના (૨)		
૧૨.	તમે કેટલી વસ્તીને			
	સેવાઓ આપો છો ?			
૧૩.	તમે લગભગ કેટલા ઘરને	અઠવાડિયે મહિને		
	સેવાઓ આપો છો ?			
૧૪.	તમે સગર્ભા/દર્દીને તપાસ	સગર્ભાને સુવાવળ માટે (૧)PHC (૨) CHC		
	માટે ક્યાં મોકલો છો ?	સગર્ભાને ચેકઅપ માટે (૧) PHC (૨) CHC		
		સામાન્ય દર્દીને (૧)PHC (૨) CHC		
૧૫.	અવર-જવર માટેની			
	વ્યવસ્થા/ સાધન	રીક્ષામાં(૨)		
		કારમાં (૩)		
		૧૦૮માં (૪)		
		ખિલખીલાટ (૫) સરકારી વાહનમાં (PHC/CHC) (૬)		
		અન્ય (માહિતી આપો) (૭)		
૧૬.	કામના ક્લાકો	ગૃહ મુલાકાત/અઠવાડિયામાં		
		સ્વાસ્થ્ય સંસ્થા (દવાખાના)ની મુલાકાત/		
		અઠવાડિયામાં		
		મમતા દિવસની ઉજવણી/મહિને		
		VHSNC નું આયોજન/મહિને		
		રેકોર્ડ લખવા/મહિને		
		અન્ય (માહિતી આપો) :		
		~i. a ('iii'g(ii ~ii'ai) •		

૧૭. તમે પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમોનો કેવી રીતે ઉપયોગ કરો છો તેના વિશે માહિતી આપો :

અનુ. નં.	માધ્યમ	ઉપર કરો		અવધિના કલાક	ઉપયોગ ક્યારે કરો?		\ ?
૧૭.૧	ટી.વી.	હા	ના		દર રોજ	અઠવાડિયે	મહિને
૧૭.૨	રેડિયો	હા	ના		દર રોજ	અઠવાડિયે	મહિને
૧૭.૩	લેન્ડલાઇન ફોન	હા	ના		દર રોજ	અઠવાડિયે	મહિને
૧૭.૪	મોબાઇલ ફોન	હા	ના		દર રોજ	અઠવાડિયે	મહિને
૧૭.૫	સ્માર્ટ ફોન	હા	ના		દર રોજ	અઠવાડિયે	મહિને
૧૭.૬	છાપું	હા	ના		દર રોજ	અઠવાડિયે	મહિને
99.9	મેગેઝીન	હા	ના		દર રોજ	અઠવાડિયે	મહિને
99.८	વિડીયો ફિલ્મ	હા	ના		દર રોજ	અઠવાડિયે	મહિને
૧૭.૯	ફિલ્મ	હા	ના		દર રોજ	અઠવાડિયે	મહિને
૧૭.૧૦	અન્ય (માહિતી આપો)	હા	ના		દર રોજ	અઠવાડિયે	મહિને

૧૮. વ્યાવસાયિક આવડતો :

આશા તરીકેની આપની વ્યાવસાયિક આવડતો વિશે નીચે આપેલ માપદંડને ધ્યાનમાં રાખી પોતાની દરેક વ્યાવસાયિક આવડતો માટે યોગ્ય અંકને ફરતે ગોળ (〇) ની નિશાની કરો.

(૧) નબળી (૨) ઠીક (૩) સંતોષજનક (૪) સારી (૫) ઉત્તમ

અનુ. નં.	વ્યાવસાયિક આવડતો	નબળી	કીક	સંતોષજનક	મારી	ઉત્તમ
અ	તમે તમારી સંકલન (કોર્ડિનેશન)ની આવડત માટે પોત	ાની જાતને	કેટલા	અંક અ	ાપશો ?	
૧૮. ૧	ઉપરી દ્વારા લેવાયેલ નિર્ણયો વિશેની માહિતી મેળવી શકું છું.	૧	૨	3	8	પ
૧૮.૨	મીટીંગનું આયોજન કરી, વિલેજ હેલ્થ પ્લાન તૈયાર કરી શકું છું.	૧	૨	3	8	પ
٩८.3	મમતા દિવસની પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરી શકું છું.	૧	ર	3	8	પ
٩૮.૪	સગર્ભા માતા તથા બિમાર બાળકને સમયસર દવાખાને પહોંચાડવાની ખાતરી કરું છું.	૧	૨	3	8	પ
૧૮.૫	નોંધ (રેકોર્ડ) અને જથ્થાની માહિતી રાખું છું.	૧	5	3	8	પ
બ	તમે તમારી નેતૃત્વ (લીડરશીપ)ની આવડત માટે પોતા	ની જાતને	કેટલા ર	મંક આ ^ત	પશો ?	
٩८.٤	સમુદાયના લોકોના સ્વાસ્થ્ય માટે જવાબદાર રહું છું.	૧	5	3	8	પ
৭८.৩	કામ પુરું કરવા માટે લોકોનો સહકાર મેળવી શકું છું.	૧	ર	3	8	પ
٩८.८	વર્તનમાં અપેક્ષિત પરિવર્તન લાવવા માટે લોકોને પ્રોત્સાહિત કરું છું.	૧	ર	3	8	ય
٩૮.૯	લોકોના વર્તન અને કાર્યશૈલી માટે અગાઉથી જ કોઇ ધારણા બાંધતી નથી.	૧	ર	3	8	ヤ
٩८.٩٥	કોઇપણ નિર્ણય લેતી વખતે લોકોનો વિશ્વાસ સંપાદન (જીતી) કરીને જ નિર્ણય લઉં છું.	૧	૨	3	8	ય
ક	તમે તમારી પ્રત્યાયન (કોમ્યુનિકેશન)ની આવડત માટે	પોતાની જ	ાતને કેઠ	ટલા અં	ક આપ	શો ?
१८.११	લોકો/ભાગીદારો સાથે વાત-ચીત કરી શકું છું.	૧	5	3	8	પ
૧૮.૧૨	લોકો સાથે વાતચીત કરતી વખતે મારા ચહેરાના હાવભાવ અને વાત કરવાની પદ્ધતિ યોગ્ય રાખી શકું છું.	૧	ર	3	8	7
૧૮. ૧૩	હું અરજી, પત્ર વ્યવહાર તથા અન્ય લખાણ કરી શકું છું.	૧	ર	3	8	પ
१८.१४	હું મીટીંગમાં ચર્ચાયેલ મુદ્દાની નોંધ રાખું છું.	૧	ર	3	8	પ
૧૮.૧૫	હું મુલાકાત સમયે દર્દીની સમસ્યાઓ વ્યવસ્થિત રીતે સાંભળું છું.	૧	ર	3	8	પ

અનુ. નં.	વ્યાવસાયિક આવડતો		ક્રીક	સંતોષજનક	સારી	ઉત્તમ
3	તમે તમારી નિર્ણય લેવા (ડિસીજન મેકિંગ) ની આ આપશો ?	વડત માટે	પોતાન	ો જાત	ને કેટલ	ા અંક
१८.१६	પરિસ્થિતિ સમજ્યા પછી સમસ્યાને ઓળખી શકું છું.	૧	5	ω	8	પ
૧૮. ૧૭	જાહેર સમસ્યા વિશે માહિતી એકઠી કરી બધાને જાણ કરું છું.	૧	ર	B	8	પ
9८.9८	જાહેર સમસ્યા અંગેના શક્ય ઉપાયો વિચારી શકું છું.	૧	5	m	8	પ
૧૮.૧૯	બધાને ધ્યાનમાં રાખીને કોઇ એક ઉપાયને પસંદ કરું છું.	૧	5	B	8	પ
9८.२०	મેં લિધેલા નિર્ણયને અમલમાં મૂકી શકું છું.	૧	5	3	8	પ
ઇ	તમે તમારી ચર્ચા–મંત્રણા (નેગોશિએશન) કરવાની અ આપશો ?	ાવડત માટે	ટ પોતા•	ની જાત	ને કેટલ	ા અંક
१८.२१	સામેવાળી વ્યક્તિનો દૃષ્ટિકોણ જાણવાની કોશિશ કરું છું.	૧	૨	ω	8	પ
૧૮.૨૨	ચર્ચા-મંત્રણા દરમિયાન મારો દૃષ્ટિકોણ સમજાવી શકું છું.	૧	ર	B	8	પ
१८.२३	હું પહેલેથી જ શક્ય વિકલ્પોની યાદી તૈયાર રાખું છું.	૧	5	n	8	પ
٩૮.२४	ચર્ચા-મંત્રણા દરમિયાન વિનમ્રતાથી પણ મક્કમ રીતે મારી વાત કહી શકું છું.	૧	ર	B	8	પ
૧૮.૨૫	ચર્ચા-મંત્રણા વખતે મારો દૃષ્ટિકોણ રજૂ કરવા માટે યોગ્ય સમય અને સંજોગો ચકાસુ છું.	૧	5	B	8	પ

૧૯. નેશનલ હેલ્થ મિશન અંતર્ગત મેળવેલ તાલિમ અંગે નીચેના કોષ્ઠકમાં ઉત્તર આપો :

અનુ. નં.	મોડયુલ	તાલિમનો પ્રકાર/વિષય	હા	ના
૧૯.૧	મોડયુલ-૧	પરિચય	હા	ના
૧૯.૨	મોડયુલ-૨	માતા અને બાળકનું સ્વાસ્થ્ય	હા	ના
૧૯.૩	મોડયુલ-૩	કુટુંબ નિયોજન, RTI-STIs, HIV/ AIDS અને ARSH	હા	ના
૧૯.૪	મોડયુલ-૪	નેશનલ હેલ્થ પ્રોગ્રામ, AYUSH અને સામાન્ય બિમારીઓનું વ્યવસ્થાપન	હા	ના
૧૯.૫	મોડયુલ-૫	આશાની ભૂમિકા (કામગીરી)	હા	ના
૧૯.૬	મોડયુલ-૬	માતા તથા નવજાતની સંભાળ	હા	ના
૧૯.૭	મોડયુલ-૭	બાળકનું સ્વાસ્થ્ય અને પોષણ	હા	ના
૧૯.૮	રીફ્રેશર ટ્રેનિંગ (મોડયુલ ૬-૭ માટે)		હા	ના

૨૦. (અ) લોકોને સ્વાસ્થ્ય વિશે સમજાવવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતા માધ્યમો-રીતોની યાદી નીચે આપેલ છે. તેના લક્ષણો (વાપરવાની રીત)ને આધારે નીચેના કોઠામાં કોડ અને માધ્યમનું નામ લખી વર્ગીકરણ કરો :

૨૦.૧ ટી.વી. ૨૦.૬ ભિંત ચિત્રો

૨૦.૨ રેડિયો ૨૦.૭ પૉવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન

૨૦.૩ શેરી નાટકો ૨૦.૮ ફ્લીપબુક

૨૦.૪ ઇન્ટરનેટ ૨૦.૯ પત્રિકા

૨૦.૫ પોસ્ટર ૨૦.૧૦ મોબાઇલ ફોન

ગ્રાફ્રિક તથા પ્રિન્ટ (ચિત્રો તથા છાપેલ) માધ્યમો	ઇલેક્ટ્રોનિક તથા હાલના નવા માધ્યમો	લોક માધ્યમો

(બ) નીચે 'અ' વિભાગમાં માધ્યમો-રીતો તથા 'બ' વિભાગમાં માધ્યમો-રીતોનાં લક્ષણોની યાદી આપેલ છે. 'અ' અને 'બ' ના સાચા જોડકાં જોડો.

:	'અ'	'બ'
અનુ. નં.	માધ્યમો-રીતો	લક્ષણો
२०.११	રેડિયો	આંકડાકીય માહિતી, ચિત્રો, ફોટા અને જાહેરાતો હોય.
२०.९२	છાપુ	જુદી-જુદી એપ્લિકેશનથી ઘણાં કાર્યો થઇ શકે.
२०.९३	સ્માર્ટ ફોન	ફકત અવાજ/ધ્વનિ
२०.१४	પોસ્ટર	ચિત્રો સાથે ક્રમમાં મુદ્દાસર વાત આપેલ હોય.
૨૦.૧૫	ફલેશ કાર્ડ	લોકોનું ધ્યાન આકર્ષિત કરે.

(ક) નીચે 'અ' વિભાગમાં સ્વાસ્થ્ય કાર્યકરની કામગીરીની કેટલીક પરિસ્થિતિ આપેલ છે. જ્યારે 'બ' વિભાગમાં જે – તે પરિસ્થિતિ વખતે ઉપયોગમાં લેવાતા માધ્યમ–રીત આપેલ છે. 'અ' અને 'બ' ની સાચી જોડી બનાવો.

અનુ.	'અ'	'બ'
નં.	કામગીરીની પરિસ્થિતિ	ઉપયોગમાં લેવાતા માધ્યમ–રીત
२०.१६	'ઘરે ORS બનાવવાની પદ્ધતિ' સમજાવવી.	નમૂનો
२०.१७	વિસ્તારમાં સફાઇ અંગેની કામગીરીની જવાબદારીની સોંપણી અને નિર્ણય લેવા.	જૂથ ચર્ચા.
२०.१८	કૉપર-ટી વિશે માહિતી આપવી.	ફલીપબુક
२०.१७	'સગર્ભાવસ્થા દરમિયાનના આહાર અને પોષણ'ની ગેરમાન્યતા દૂર કરવી.	ડેમોસ્ટ્રેશન
20.20	'ગર્ભાશયમાં ગર્ભના વિકાસ' ના તબક્કા સમજાવવા.	સલાહ–માર્ગદર્શન

વિભાગ-બ

મળેલ (ઉપલબ્ધ) તથા ઉપયોગમાં લેવાતા સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો

૨૧. નીચેના કોઠામાં સ્વાસ્થ્યને લગતી માહિતી આપતા હોય તેવા માધ્યમો આપેલ છે. તેમાંથી તમે કયા-કયા માધ્યમો વડે સ્વાસ્થ્યને લગતી કોઇપણ જાતની માહિતી મેળવી છે ? જે તે માધ્યમ ના કોડને ફરતે ગોળ (○) ની નિશાની કરો.

(ચિઃ	ગ્રાફિક અને પ્રિન્ટ ત્રો તથા છાપેલ) માધ્યમો	ઇલેક્ટ્રોનિક તથા હાલના નવા માધ્યમો	લોક માધ્યમો	અન્ય માધ્યમો
۹)	ચાર્ટ/પોસ્ટર	૧૬) રેડિયો	૩૦) કઠપુતળી	૩૪) નમૂનો (સેમ્પલ)
5)	પત્રિકા	૧૭) વિડીયો ફિલ્મ	૩૧) સંદેશો આપે તેવા લોકગીતો	૩૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો
3)	ફલેશ કાર્ડ	૧૮) પૉવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન	૩૨) નાટકો	
8)	ફલીપ બુક	૧૯) ટી.વી. (કેબલ)	૩૩) અન્યની અહિં નોંધ કરો	
૫)	સ્ટીકર	૨૦) કોમ્યુનિટી રેડિયો		
ξ)	ભિંત ચિત્રો	૨૧) ઓડિયો ક્લીપ		
9)	હેન્ગીગ મોબાઇલ	૨૨) મોબાઇલ		
۷)	માહિતી પુસ્તિકા	૨૩) સ્માર્ટ ફોન		
૯)	છાપુ	૨૪) ઇન્ટરનેટ		
90)	મેગેઝીન	૨૫) એપ્લિકેશન		
99)	બેનર	૨૬) કોમ્પ્યુટર		
૧૨)	રજીસ્ટર	૨૭) સી.યુ.જી. સીમ કાર્ડ		
૧૩)	આશા ડાયરી	૨૮) લેપટોપ		
૧૪)	મમતા કાર્ડ (હેલ્થ કાર્ડ)	૨૯) અન્યની અહિં નોંધ કરો		
૧૫)	અન્યની અહિં નોંધ કરો			

૨૨. તમે તમારી કામગીરી સારી રીતે કરી શકો તે માટે ''**રાષ્ટ્રીય સ્વાસ્થ્ય અભિયાન**'' હેઠળ તમને કયા-કયા માધ્યમો આપેલ છે ? તમારી પાસે જે માધ્યમો હોય તેના ફરતે ગોળ (○) ની નિશાની કરો.

ગ્રાફિક અને પ્રિન્ટ (ચિત્રો તથા છાપેલ) માધ્યમો	ઇલેક્ટ્રોનિક તથા હાલના નવા માધ્યમો	લોક માધ્યમો	અન્ય માધ્યમો			
૧) ચાર્ટ/પોસ્ટર	૧૬) રેડિયો	૩૦) કઠપુતળી	૩૪) નમૂનો (સેમ્પલ)			
૨) પત્રિકા	૧૭) વિડીયો ફિલ્મ	૩૧) સંદેશો આપે તેવા લોકગીતો	૩૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો			
૩) ફ્લેશ કાર્ડ	૧૮) પૉવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન	૩૨) નાટકો				
૪) ફ્લીપ બુક	૧૯) ટી.વી. (કેબલ)	૩૩) અન્યની અહિં નોંધ કરો				
૫) સ્ટીકર	૨૦) કોમ્યુનિટી રેડિયો					
૬) ભિંત ચિત્રો	૨૧) ઓડિયો ક્લીપ					
૭) હેન્ગીગ મોબાઇલ	૨૨) મોબાઇલ					
૮) માહિતી પુસ્તિકા	૨૩) સ્માર્ટ ફોન					
૯) છાપુ	૨૪) ઇન્ટરનેટ					
૧૦) મેગેઝીન	૨૫) એપ્લિકેશન					
૧૧) બેનર	૨૬) કોમ્પ્યુટર					
૧૨) ૨જીસ્ટર	૨૭) સી.યુ.જી. સીમ કાર્ડ					
૧૩) આશા ડાયરી	૨૮) લેપટોપ					
૧૪) મમતા કાર્ડ (હેલ્થ કાર્ડ)	૨૯) અન્યની અહિં નોંધ કરો					
૧૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો						

૨૩. તમે વિસ્તારમાં <u>"ગૃઢ મુલાકાત"</u> દરમિયાન જાણકારી, માર્ગદર્શન અને પ્રાથમિક સેવાઓ વગેરે કામગીરી વખતે નીચે આપેલ કોઠામાંથી કયા-કયા માધ્યમોનો ઉપયોગ કરો છો ? તે માધ્યમોના ફરતે ગોળ (○) ની નિશાની કરો.

ગ્રાફિક અને પ્રિન્ટ	ઇલેક્ટ્રોનિક તથા હાલના નવા	ા લાદ માદ્યામાં અન્ય માદ્યામા	
(ચિત્રો તથા છાપેલ) માધ્યમો	માધ્યમો		
૧) ચાર્ટ/પોસ્ટર	૧૬) રેડિયો	૩૦) કઠપુતળી	૩૪) નમૂનો (સેમ્પલ)
૨) પત્રિકા	૧૭) વિડીયો ફિલ્મ	૩૧) સંદેશો આપે તેવા લોકગીતો	૩૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો
૩) ફલેશ કાર્ડ	૧૮) પૉવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન	૩૨) નાટકો	
૪) ફલીપ બુક	૧૯) ટી.વી. (કેબલ)	૩૩) અન્યની અહિં નોંધ કરો	
૫) સ્ટીકર	૨૦) કોમ્યુનિટી રેડિયો		
૬) ભિંત ચિત્રો	૨૧) ઓડિયો ક્લીપ		
૭) હેન્ગીગ મોબાઇલ	૨૨) મોબાઇલ		
૮) માહિતી પુસ્તિકા	૨૩) સ્માર્ટ ફોન		
૯) છાપુ	૨૪) ઇન્ટરનેટ		
૧૦)મેગેઝીન	૨૫) એપ્લિકેશન		
૧૧)બેનર	૨૬) કોમ્પ્યુટર		
૧૨)૨જીસ્ટર	૨૭) સી.યુ.જી. સીમ કાર્ડ		
૧૩)આશા ડાયરી	૨૮) લેપટોપ		
૧૪)મમતા કાર્ડ (હેલ્થ કાર્ડ)	૨૯) અન્યની અહિં નોંધ કરો		
૧૫)અન્યની અહિં નોંધ કરો			

૨૪. તમે વિસ્તારમાં "મમતા દિવસના આચોજન તથા ઉજવણી" માટે નીચે આપેલ કોઠામાંથી કયા-કયા માધ્યમોનો ઉપયોગ કરો છો ? તે માધ્યમોના ફરતે ગોળ (○) ની નિશાની કરો.

ગ્રાફિક અને પ્રિન્ટ (ચિત્રો તથા છાપેલ) માધ્યમો	ઇલેક્ટ્રોનિક તથા હાલના નવા માધ્યમો	લોક માધ્યમો	અન્ય માધ્યમો
· '			
૧) ચાર્ટ/પોસ્ટર	૧૬) રેડિયો	૩૦) કઠપુતળી	૩૪) નમૂનો (સેમ્પલ)
ર) પત્રિકા	૧૭) વિડીયો ફિલ્મ	૩૧) સંદેશો આપે તેવા લોકગીતો	૩૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો
૩) ફ્લેશ કાર્ડ	૧૮) પૉવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન	૩૨) નાટકો	
૪) ફલીપ બુક	૧૯) ટી.વી. (કેબલ)	૩૩) અન્યની અહિં નોંધ કરો	
૫) સ્ટીકર	૨૦) કોમ્યુનિટી રેડિયો		
૬) ભિંત ચિત્રો	૨૧) ઓડિયો ક્લીપ		
૭) હેન્ગીગ મોબાઇલ	૨૨) મોબાઇલ		
૮) માહિતી પુસ્તિકા	૨૩) સ્માર્ટ ફોન		
૯) છાપુ	૨૪) ઇન્ટરનેટ		
૧૦)મેગેઝીન	૨૫) એપ્લિકેશન		
૧૧)બેનર	૨૬) કોમ્પ્યુટર		
૧૨)૨જીસ્ટર	૨૭) સી.યુ.જી. સીમ કાર્ડ		
૧૩)આશા ડાયરી	૨૮) લેપટોપ		
૧૪)મમતા કાર્ડ (હેલ્થ કાર્ડ)	૨૯) અન્યની અહિં નોંધ કરો		
૧૫)અન્યની અહિં નોંધ કરો			

૨૫. તમે <u>"સ્વાસ્થ્ય સંસ્થા (દવાખાના)ની મુલાકાત"</u> ગોઠવવા તથા મુલાકાત વખતે નીચે આપેલ કોઠામાંથી કયા-કયા માધ્યમોનો ઉપયોગ કરો છો ? તે માધ્યમોના ફરતે ગોળ (○) ની નિશાની કરો.

ગ્રાફિક અને પ્રિન્ટ (ચિત્રો તથા છાપેલ) માધ્યમો	ઇલેક્ટ્રોનિક તથા હાલના નવા માધ્યમો	લોક માધ્યમો	અન્ય માધ્યમો		
૧) ચાર્ટ/પોસ્ટર	૧૬) રેડિયો	૩૦) કઠપુતળી	૩૪) નમૂનો (સેમ્પલ)		
૨) પત્રિકા	૧૭) વિડીયો ફિલ્મ	૩૧) સંદેશો આપે તેવા લોકગીતો	૩૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો		
૩) ફ્લેશ કાર્ડ	૧૮) પૉવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન	૩૨) નાટકો			
૪) ફ્લીપ બુક	૧૯) ટી.વી. (કેબલ)	૩૩) અન્યની અહિં નોંધ કરો			
૫) સ્ટીકર	૨૦) કોમ્યુનિટી રેડિયો				
૬) ભિંત ચિત્રો	૨૧) ઓડિયો ક્લીપ				
૭) હેન્ગીગ મોબાઇલ	૨૨) મોબાઇલ				
૮) માહિતી પુસ્તિકા	૨૩) સ્માર્ટ ફોન				
૯) છાપુ	૨૪) ઇન્ટરનેટ				
૧૦) મેગેઝીન	૨૫) એપ્લિકેશન				
૧૧) બેનર	૨૬) કોમ્પ્યુટર				
૧૨) ૨જીસ્ટર	૨૭) સી.યુ.જી. સીમ કાર્ડ				
૧૩) આશા ડાયરી	૨૮) લેપટોપ				
૧૪) મમતા કાર્ડ (હેલ્થ કાર્ડ)	૨૯) અન્યની અહિં નોંધ કરો				
૧૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો					

૨૬. તમે "ગ્રામીણ સ્વાસ્થ્ય આયોજનની મીટીંગ" ના આયોજન, સંકલન અને દસ્તાવેજીકરણ વગેરે માટે નીચે આપેલ કોઠામાંથી કયા-કયા માધ્યમોનો ઉપયોગ કરો છો ? તે માધ્યમોના ફરતે ગોળ (○) ની નિશાની કરો.

ગ્રાફિક અને પ્રિન્ટ (ચિત્રો તથા છાપેલ) માધ્યમો	ઇલેક્ટ્રોનિક તથા હાલના નવા માધ્યમો	લોક માધ્યમો	અન્ય માધ્યમો
૧) ચાર્ટ/પોસ્ટર	૧૬) રેડિયો	૩૦) કઠપુતળી	૩૪) નમૂનો (સેમ્પલ)
૨) પત્રિકા	૧૭) વિડીયો ફિલ્મ	૩૧) સંદેશો આપે તેવા લોકગીતો	૩૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો
૩) ફ્લેશ કાર્ડ	૧૮) પૉવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન	૩૨) નાટકો	
૪) ફ્લીપ બુક	૧૯) ટી.વી. (કેબલ)	૩૩) અન્યની અહિં નોંધ કરો	
૫) સ્ટીકર	૨૦) કોમ્યુનિટી રેડિયો		
૬) ભિંત ચિત્રો	૨૧) ઓડિયો ક્લીપ		
૭) હેન્ગીગ મોબાઇલ	૨૨) મોબાઇલ		
૮) માહિતી પુસ્તિકા	૨૩) સ્માર્ટ ફોન		
૯) છાપુ	૨૪) ઇન્ટરનેટ		
૧૦) મેગેઝીન	૨૫) એપ્લિકેશન		
૧૧) બેનર	૨૬) કોમ્પ્યુટર		
૧૨) ૨જીસ્ટર	૨૭) સી.યુ.જી. સીમ કાર્ડ		
૧૩) આશા ડાયરી	૨૮) લેપટોપ		
૧૪) મમતા કાર્ડ (હેલ્થ કાર્ડ)	૨૯) અન્યની અહિં નોંધ કરો		
૧૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો			

૨૭. તમે તમારી કામગીરી તથા વિસ્તારની આરોગ્ય અંગેની માહિતીની "**નોંઘ રાખવા-જાણ કરવા**" માટે નીચે આપેલ કોઠામાંથી કયા−કયા માધ્યમોનો ઉપયોગ કરો છો ? તે માધ્યમોના ફરતે ગોળ (○) ની નિશાની કરો.

	ગ્રાફિક અને પ્રિન્ટ ઇલેક્ટ્રોનિક તથા હાલના નવા કો તથા છાપેલ) માધ્યમો માધ્યમો		લોક માધ્યમો	અન્ય માધ્યમો
૧) ચાર્ટ/પોસ્ટર	2	૧૬) રેડિયો	૩૦) કઠપુતળી	૩૪) નમૂનો (સેમ્પલ)
૨) પત્રિકા		૧૭) વિડીયો ફિલ્મ	૩૧) સંદેશો આપે તેવા લોકગીતો	૩૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો
૩) ફ્લેશ કાર્ડ		૧૮) પૉવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન	૩૨) નાટકો	
૪) ફ્લીપ બુક		૧૯) ટી.વી. (કેબલ)	૩૩) અન્યની અહિં નોંધ કરો	
૫) સ્ટીકર		૨૦) કોમ્યુનિટી રેડિયો		
૬) ભિંત ચિત્રો		૨૧) ઓડિયો ક્લીપ		
૭) હેન્ગીગ મો	બાઇલ	૨૨) મોબાઇલ		
૮) માહિતી પુરિ	સ્તિકા	૨૩) સ્માર્ટ ફોન		
૯) છાપુ		૨૪) ઇન્ટરનેટ		
૧૦) મેગેઝીન		૨૫) એપ્લિકેશન		
૧૧) બેનર		૨૬) કોમ્પ્યુટર		
૧૨) ૨જીસ્ટર		૨૭) સી.યુ.જી. સીમ કાર્ડ		
૧૩) આશા ડાયર્ર	SI .	૨૮) લેપટોપ		
૧૪) મમતા કાર્ડ	(હેલ્થ કાર્ડ)	૨૯) અન્યની અહિં નોંધ કરો		
૧૫) અન્યની અ	હિં નોંધ કરો			

વિભાગ-ક

સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો વિશેના આપને લાગતા (ધારેલ) ફાયદાઓ

- ૨૮. આપની કાર્ય-જવાબદારીને ધ્યાનમાં રાખીને સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો વિશેના આપને લાગતા (ધારેલ) ફાયદાઓ વિશે નીચે આપેલ માપદંડમાંથી યોગ્ય અંકને ફરતે ગોળ (○) ની નિશાની કરો.
  - (૧) નહિંવત્
- (૨) ઓછું ફાયદાકારક
- (૩) ફ્રાયદાકારક
- (૪) ઘણું ફાયદાકારક (૫) અત્યંત ફાયદાકારક

અનુ. નં.	સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર–પ્રસારના માધ્યમો વિશેના આપને લાગતા (ધારેલ) ફાયદાઓ	मिहिंबत्	ઓછું ફાયદાકારક	કરાકાગ્રાક	ઘણું ફાયદાકારક	અત્યંત ફાયદાકારક
ર૮.૧	એક સાથે એક જ સમયે વિશાળ જન સમૂહ સુધી માહિતી પહોંચાડવા માટે. (ઉદા. "નાનું કુટુંબ- સુખી કુટુંબ" ના વિચારને છાપા, રેડિયો, પોસ્ટર વગેરે દ્વારા જાહેરાત કરવી)	૧	۶	3	8	પ
२८.२	લાભાર્થીઓનું ધ્યાન આકર્ષિત કરવા. (ઉદા. પોસ્ટર, ભિંતચિત્રો વગેરે)	૧	5	3	8	પ
२८.3	લાભાર્થીઓ માટે અઘરા અને ગુંચવણ ભર્યા વિષય ચિત્રો વડે સરળ રીતે સમજી શકવામાં મદદરૂપ થાય (ઉદા. ફ્લીપબુકની મદદ વડે ગર્ભાશયમાં ગર્ભનો તબક્કાવાર વિકાસ)	૧	٦	3	8	ų
२८.४	લાભાર્થીઓના વર્તનમાં પરિવર્તન માટે અનુકુળ વાતાવરણ પૂરું પાડે. (ઉદા. સેનેટરી પેડની ઉપયોગિતા દર્શાવતા ભિંત ચિત્ર).	૧	٦	3	8	પ
ર૮.૫	વર્તનમાં પરિવર્તન લાવવા માટે જરૂરી ભાવ/ વલણને વિકસાવવામાં મદદ કરે. (ઉદા. કુટુંબનિયોજનની પદ્ધતિઓ તથા કાયદા દર્શાવતા ભિંતચિત્રો)	૧	5	3	8	પ
२८.६	લાભાર્થીઓના વર્તનમાં પરિવર્તન લાવવાની પ્રક્રિયા માટે પ્રોત્સાહન આપે. (ઉદા. સેનીટરી પેડનાં ઉપયોગ દર્શાવતાં ભિંતચિત્રો)	૧	٦	3	8	પ
૨૮.૭	લાભાર્થીઓમાં સ્વાસ્થ્ય સેવાઓ તથા સંશાધનોના ઉપયોગને વેગ આપવો. (ઉદા. સલામત સંસ્થાકીય સુવાવડની મહત્તા દર્શાવતાં બેનર/ભિંત ચિત્રો)	૧	૨	3	8	પ

અનુ. નં.	સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર–પ્રસારના માધ્યમો વિશેના આપને લાગતા (ધારેલ) ફાયદાઓ	નહિંવત્	કાયદાકારક કાયદાકારક	કરાકાગ્રાફ	ક્સકાકાકક ફેલ્સકાસક	અત્યંત ફાયદાકારક
२८.८	લાભાર્થીઓ સંદેશો યાદ રાખી વર્તનમાં પરિવર્તન લાવે તે માટે વારંવાર સંદેશાઓ પહોંચાડવા (ઉદા. ગોલ્ડન અવર (જન્મ બાદ તુરંત એક કલાક) માં ધાવણની શરૂઆતના મહત્વ વિશેનાં		૨	3	8	પ
२८.७	રેડિયો સ્પોટ) લોકોમાં જાહેર ચર્ચા અને હિમાયત માટે મુદ્દો, કાર્યસૂચી તૈયાર કરવામાં મદદરૂપ થાય. (ઉદા. કુટુંબ નિયોજનની પદ્ધતિ અને લગતી ગેર માન્યતાઓ)	૧	5	3	8	પ
२८.१०	આશાને લોકો સાથે ઓળખાણ-સંબંધ બાંધવામાં મદદરૂપ. (ઉદા. આશા બહેનનો ચિત્ર દર્શાવતું પોસ્ટર, આઇ કાર્ડ વગેરે)	૧	5	3	8	૫
२८.११	આશાનાં આત્મવિશ્વાસમાં વધારો કરે. (ઉદા. વિડીયો દ્વારા કુટુંબ નિયોજનની પદ્ધતિઓને લગતી ગેરમાન્યતાઓ સમજાવવી.)	૧	5	3	8	પ
२८.१२	આશાની કામગીરીમાં સુધારો થાય. (ઉદા. ફલીપબુક દ્વારા "ગર્ભાશયમાં ગર્ભના વિકાસ" વિશે સમજાવવું.)	૧	5	3	8	પ
२८.९३	આશાને બહુવિધ કાર્યોને સંભાળવામાં મદદરૂપ થાય. (ઉદા. ડિજીટલ માધ્યમો જેમ કે સ્માર્ટ ફોન/ PDA/વિડીયો બતાવવા/સ્ટોક સાચવવા માટે મદદરૂપ થાય.)	૧	5	3	8	પ
२८.१४	વિષયવસ્તુ સમજાવતી વખતે સંદર્ભ નોંધ તરીકે મદદરૂપ થાય. (ઉદા. ફ્લેશકાર્ડ/વપરાશની માર્ગદર્શિકા વગેરે.)	૧	5	3	8	પ
ર૮.૧૫	મુદ્દો સમજાવતી વખતે નિશ્ચિત રૂપરેખાને અનુસરવામાં મદદ રૂપ થાય. (ઉદા. ફલેશકાર્ડ/ ફલીપબુક નક્કી કરેલ વિષય-વસ્તુ પર ટકી રહેવામાં મદદ કરે.)	૧	5	3	8	પ
२८.१६	તમામ પ્રકારની નોંધ/બનાવોની સાચવણી માટે (ઉદા. નોંધણી પત્રક (૨જીસ્ટર), ડાયરી, કેમેરા, ઓડિયો/વિડીયો રેકોર્ડર, PDA વગેરે.)	૧	ર	3	8	પ
२८.१७	ડોક્યુમેન્ટેશન (દસ્તાવેજી પુરાવા) સાચવવા માટે મદદરૂપ થાય.(ઉદા. નોંધણી પત્રક (રજીસ્ટર, ડાયરી, કેમેરા, ઓડિયો/વીડિયો રેકોર્ડર વગેરે))	૧	5	3	8	પ

અનુ. નં.	સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર–પ્રસારના માધ્યમો વિશેના આપને લાગતા (ધારેલ) ફાયદાઓ	नहिंवत्	કાયદાકારક કાયદાકારક	કરાકાગ્રાફ	ઘણું કુપદાકારક	અત્યંત ફાયદાકારક
२८.१८	સમાજમાં/વિસ્તારમાં મારી અધિકૃત ઓળખ બનાવવા માટે (ઉદા. NHM લોગો (ચિહ્ન), ઓળખપત્ર, આઇડેન્ટીટી કાર્ડ, યુનિફોર્મ વગેરે).	૧	۶	3	8	ų
२८.१७	અંતરીયાળ વિસ્તારમાં રોગ નિદાન માટે અનુકુળતા માટે (ઉદા. મોબાઇલ ફોન, કેમેરા, વગેરે)	૧	ર	3	8	પ
२८.२०	માહિતી સંકલન (ડેટા કલેક્શન) સાથે-સાથે તેની અધિકારીઓને જાણ કરવા. (ઉદા. ઇલેક્ટ્રોનીક સંચારના માધ્યમો, એપ્લીકેશન, પ્રોગ્રામ વગેરે)	૧	۶	3	8	પ
२८.२१	સ્વાસ્થ્ય માહિતી-આંકડાઓની ઇલેક્ટ્રોનિક જાળવણી માટે. (ઉદા. ઇલેક્ટ્રોનિક સંચારના માધ્યમો, એપ્લીકેશન, પ્રોગ્રામ વગેરે)	૧	૨	3	8	ų
₹८.₹₹	સારવારનાં નિદાન માટે સમર્થન/આધાર મેળવવા (ઉદા. ઇન્ફોંમેશન પ્રોટોકોલ તથા અલ્ગોરીધમ (નિર્ણય કોષ્ઠક વગેરે))	૧	N	3	8	પ
२८.२3	બધા સાથે (ઉપર-નીચેનાં અધિકારીઓ તથા સહકર્મીઓ) માહિતી-સંચાર તથા જોડાયેલા રહેવા માટે. (ઉદા. ડિજીટલ માધ્યમો જેવા કે સ્માર્ટ ફોન, કોમ્પ્યુટર, ઇન્ટરનેટ વગેરે.)	૧	۶	3	8	પ
२८.२४	અન્ય લાગતા (ધારેલ) ફાયદાઆ જો હોય તો તેની નોંધ કરી અંક આપો.	૧	ર	3	8	પ

વિભાગ-5

સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો માટેના અવરોધકો

- ૨૯. આપની કાર્ય-જવાબદારીને ધ્યાનમાં રાખીને સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો માટેના આપના અનુભવોને આધારે અવરોધકો માટે નીચે આપેલ માપદંડમાંથી યોગ્ય અંકને ફરતે ગોળ (૦) ની નિશાની કરો.

  - (૧) નહિંવત્ અવરોધક (૨) ઓછું અવરોધક (૩) અવરોધક
  - (૪) ઘણું અવરોધક
- (૫) અત્યંત અવરોધક

(૪) વડા અવરાવક (૧) આ વાર અવરાવક								
અનુ. નં.	અવરોધકો	નહિંવત્ અવરોઘક	ઓછું અવરોઘક	અવરોઘક	ઘણું અવરોઘક	અત્યંત અવરોધક		
અ	સ્વાસ્થ્ય ને લગતા પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમોના લક્ષણોને લગતા અવરોધકો :							
૨૯.૧	માધ્યમોની સંખ્યા અપૂરતી છે.	૧	5	3	8	પ		
२૯.२	માધ્યમોમાં વિવિધતાઓ/પ્રકારનો અભાવ છે.	૧	5	3	8	પ		
ર૯.૩	ચિત્રો અસ્પષ્ટ હોય છે.	૧	5	3	8	પ		
ર૯.૪	માહિતી/વિષયવસ્તુ અધુરી છે.	૧	5	3	8	પ		
ર૯.૫	રજૂઆતમાં પ્રાદેશિક ચિત્રોનો અભાવ છે.	૧	ર	3	8	૫		
૨૯. ૬	રજૂઆતમાં સ્થાનિક ભાષા તથા શબ્દોના ઉપયોગનો અભાવ છે.	૧	5	3	8	પ		
૨૯.૭	માધ્યમોના નિર્માણ અને પ્રસ્તુતિ ઉતરતી કક્ષાની છે.	૧	5	3	8	પ		
२७.८	સાતત્યતાનો અભાવ છે.	૧	5	3	8	પ		
૨૯.૯	વજનદાર હોવાથી વિસ્તારમાં ઉંચકીને લઇ જવામાં અવરોધક છે.	૧	5	3	8	પ		
२૯.٩०	કદ/આકાર માં મોટા છે (એકલા પકડવામાં તથા ઉપયોગમાં લેવામાં તકલીફ)	૧	5	3	8	પ		
૨૯.૧૧	અન્ય અવરોધકો/વિઘ્નો જો હોય તો તેની નોંધ કરી અંક આપો.	૧	5	3	8	પ		
બ	સ્વાસ્થ્ય ને લગતા પ્રચાર–પ્રસારના માધ્યમોની ઉપલબ્ધતા અને સુલભતાને લગતા અવરોધકો :							
૨૯.૧૨	માળખાગત સુવિધાઓ (ઇલેક્ટ્રીસીટી, ઇન્ટરનેટ, ટી.વી., પ્રોજેક્ટર વગેરે) ખૂબ ઓછી (અપૂરતી) છે.	૧	5	3	8	પ		
૨૯.૧૩	હાલતમાં છે.	૧	ર	3	8	પ		
૨૯.૧૪	'	૧	5	3	8	૫		
	સમયસર/કામનાં સમયે સુલભ નથી.	૧	ર	3	8	૫		
રહ.૧૬	સાચવણી કરવા માટેની વ્યવસ્થા નથી.	૧	ર	3	8	૫		
૨૯.૧૭	અન્ય અવરોધકો/વિઘ્નો જો હોય તો તેની નોંધ કરી અંક આપો.	૧	૨	3	8	૫		

અનુ. નં.	અવરોધકો	નાિંવત્ અવરોઘક	ઓછું અવરોઘક	અવરોધક	ઘણું અવરોઘક	અત્યંત અવરોધક	
ક	ઉપરી અધિકારીઓ (ડૉક્ટર, ANM, AWW વગેરે) ના સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો અંગેના વલણને લગતા અવરોધકો :						
૨૯.૧૮	ઉપયોગિતા માટે ઉપરી અધિકારીઓનું	૧	ર	3	8	પ	
૨૯.૧૯	ઉપયોગની દેખરેખ-નિયંત્રણ તથા મૂલ્યાંકન થતું નથી. (એકબીજા અધિકારીઓ વચ્ચે માધ્યમોના ઉપયોગ માટે વચ્ચે સંકલન- સમન્વયનો અભાવ)	૧	٩	3	8	પ	
२७.२०	માધ્યમોના ઉપયોગમાં રસ નથી.	૧	5	3	8	પ	
२૯.२१	માધ્યમોનાં ઉપયોગ કરવા માટે પ્રોત્સાહન આપતા નથી.	૧	5	3	8	પ	
२७.२२	અન્ય અવરોધકો/વિઘ્નો જો હોય તો તેની નોંધ કરી અંક આપો.	૧	5	3	8	પ	
3	લાભાર્થીઓની લાક્ષણિકતાઓને લગતા અવરે	ોધકો ઃ					
२७.२३	લાભાર્થીઓનો પ્રતિસાદ નબળો હોય છે.	૧	ર	3	8	પ	
२૯.२४	લાભાર્થીઓમાં ઘણી વૈવિધ્યતા (વ્યવસાયિક વ્યસ્તતા, નિરક્ષરતા, જાતિ, ધર્મ, સામાજિક, આર્થિક તથા દરજ્જો વગેરે) છે.	૧	۶	3	8	પ	
ર૯.૨૫	લાભાર્થીઓ સામાન્ય રીતે ઉદાસીન રહે છે.	૧	5	3	8	પ	
२७.२६	અન્ય અવરોધકો/વિઘ્નો જો હોય તો તેની નોંધ કરી અંક આપો :	૧	5	3	8	પ	
ઇ	વ્યક્તિગત લાક્ષણિકતાઓને લગતા અવરોધકો :						
२૯.२७	માધ્યમોને બનાવવા/નિર્માણ કરવા અંગેની તાલિમ મળી નથી.	૧	5	3	8	પ	
२७.२८	માધ્યમોને ઉપયોગમાં લેવા અંગેની તાલિમ મળી નથી.	૧	5	3	8	પ	
२७.२७	માધ્યમોની સાચવણી માટેની રીતો અંગેની તાલિમ મળી નથી.	૧	5	3	8	પ	
२૯.30	કામના વધુ પડતા ભારને કારણે માધ્યમોનાં ઉપયોગ માટે સમય મળતો નથી.	૧	5	3	8	પ	
२૯.3૧	રાષ્ટ્રીય સ્વાસ્થ્ય અભિયાન માં આશાનો દરજ્જો/છબી નિમ્ન કક્ષાની છે.	૧	ર	3	8	પ	
२७.३२	વાહન વ્યવહારની સુવિધા નથી.	٩	5	3	8	પ	
२૯.33	મોબાઇલ/સ્માર્ટ ફોનની સુવિધા આપેલ નથી.	٩	૨	3	8	પ	
२૯.3४	અન્ય અવરોધકો/વિઘ્નો જો હોય તો તેની નોંધ કરી અંક આપો.	૧	5	3	8	પ	

વિભાગ-ઇ

स्वास्थ्यने सगता वधाराना (नवा) प्रयार-प्रसारना भाध्यभोनी જરૂरियात

નીચે આપેલ પ્રશ્નના યોગ્ય જવાબના કોડને ફરતે ગોળ (〇) ની નિશાની કરો.

- ૩૦. શું આપે સ્વાસ્થ્ય પ્રચાર-પ્રસાર અંગેની કોઇ વિશિષ્ટ/ખાસ તાલિમ લીધેલી છે ? (૧) હા (૨) ના
- ૩૦.૧ જો, "હા" તો તેમાં ક્યા-કયા ઘટક/વિષયો આવરેલ હતા ?
  - ૧- સ્વાસ્થ્ય પ્રચાર-પ્રસારનું મહત્વ
  - ૨- સ્વાસ્થ્ય પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમોના પ્રકાર
  - ૩- સ્વાસ્થ્ય પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમોના બનાવટની તકનીક
  - ૪- સ્વાસ્થ્ય પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમોનાં વપરાશની રીત
  - ૫- સ્વાસ્થ્ય પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમોના સાચવવાની રીત
  - ૬- જો અન્ય કોઇ ઘટક/વિષયની તાલિમ લીધેલ હોય તો તેની નોંધ કરો
- ૩૦.૨ જો "ના" તો તમને ક્યા-કયા ઘટક/વિષય માટેની તાલિમ લેવાની ઇચ્છા/તૈયારી છે ?
  - ૧- સ્વાસ્થ્ય પ્રચાર-પ્રસારનું મહત્વ
  - ૨- સ્વાસ્થ્ય પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમોના પ્રકાર
  - ૩- સ્વાસ્થ્ય પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમોના બનાવટની તકનીક
  - ૪- સ્વાસ્થ્ય પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમોનાં વપરાશની રીત
  - ૫- સ્વાસ્થ્ય પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમોના સાચવવાની રીત
  - ૬- જો અન્ય કોઇ ઘટક/વિષયની તાલિમ લેવાની ઇચ્છા/તૈયારી હોય તો તેની નોંધ કરો
- ૩૧. શું તમને તમારી કામગીરી વધુ સારી રીતે કરી શકો તે માટે પ્રચાર-પ્રસારના નવા (વધારાના) માધ્યમોની જરૂર લાગે છે ?
  - (૧) હા (૨) ના જો <u>''**ના**''</u>, તો કારણ આપો ______

જો "**ઢા**", તો નીચે આપેલ પાંચ કામગીરીમાંથી કઇ કામગીરી માટે તમને પ્રચાર-પ્રસારના નવા (વધારાના) માધ્યમોની સૌથી વધુ જરૂર લાગે છે ? કોઇ એક કામગીરીના કોડને ફરતે ગોળ (〇) ની નિશાની કરો.

- ૩૧.૧ ગૃહ મુલાકાત
- ૩૧.૨ મમતા દિવસના આયોજન તથા ઉજવણી
- ૩૧.૩ સ્વાસ્થ્ય સંસ્થા (દવાખાના)ની મુલાકાત
- ૩૧.૪ ગ્રામીણ સ્વાસ્થ્ય આયોજનની મીટીંગ
- ૩૧.૫ નોંધ રાખવા-જાણ કરવા

૩૧.૧ તમને વિસ્તારમાં "ગૃહ મુલાકાત" દરમિયાન જાણકારી, માર્ગદર્શન અને પ્રાથમિક સેવાઓ વગેરે કામગીરી વખતે કયા-કયા નવા (વધારાના) માધ્યમોની જરૂરિયાત લાગે છે ? નીચે આપેલ કોઠામાંથી આપને જોઇતા હોય તેવા દરેક માધ્યમોના કોડની ફરતે ગોળ (○) ની નિશાની કરો.

	ગ્રાફિક અને પ્રિન્ટ	ઇલેક્ટ્રોનિક તથા હાલના નવા	લોક માધ્યમો	અન્ય માધ્યમો	
(ચિત્રો તથા છાપેલ) માધ્યમો		માધ્યમો			
۹)	ચાર્ટ/પોસ્ટર	૧૬) રેડિયો	૩૦) કઠપુતળી	૩૪) નમૂનો (સેમ્પલ)	
5)	પત્રિકા	૧૭) વિડીયો ફિલ્મ	૩૧) સંદેશો આપે તેવા લોકગીતો	૩૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો	
3)	ફ્લેશ કાર્ડ	૧૮) પૉવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન	૩૨) નાટકો		
8)	ફ્લીપ બુક	૧૯) ટી.વી. (કેબલ)	૩૩) અન્યની અહિં નોંધ કરો		
૫)	સ્ટીકર	૨૦) કોમ્યુનિટી રેડિયો			
ξ)	ભિંત ચિત્રો	૨૧) ઓડિયો ક્લીપ			
9)	હેન્ગીગ મોબાઇલ	૨૨) મોબાઇલ			
۷)	માહિતી પુસ્તિકા	૨૩) સ્માર્ટ ફોન			
(e)	છાપુ	૨૪) ઇન્ટરનેટ			
90)	મેગેઝીન	૨૫) એપ્લિકેશન			
99)	બેનર	૨૬) કોમ્પ્યુટર			
૧૨)	રજીસ્ટર	૨૭) સી.યુ.જી. સીમ કાર્ડ			
૧૩)	આશા ડાયરી	૨૮) લેપટોપ			
૧૪)	મમતા કાર્ડ (હેલ્થ કાર્ડ)	૨૯) અન્યની અહિં નોંધ કરો			
૧૫)	અન્યની અહિં નોંધ કરો				

૩૧.૨ તમને વિસ્તારમાં <u>"મમતા દિવસના આચોજન તથા ઉજવણી"</u> માટે કયા-કયા નવા (વધારાના) માધ્યમોની જરૂરિયાત લાગે છે ? નીચે આપેલ કોઠામાંથી આપને જોઇતા હોય તેવા દરેક માધ્યમોના કોડની ફરતે ગોળ (○) ની નિશાની કરો.

ગ્રાફ્રિક અને પ્રિન્ટ (ચિત્રો તથા છાપેલ) માધ્યમો	ઇલેક્ટ્રોનિક તથા હાલના નવા માધ્યમો	લોક માધ્યમો	અન્ય માધ્યમો
૧) ચાર્ટ/પોસ્ટર	૧૬) રેડિયો	૩૦) કઠપુતળી	૩૪) નમૂનો (સેમ્પલ)
૨) પત્રિકા	૧૭) વિડીયો ફિલ્મ	૩૧) સંદેશો આપે તેવા લોકગીતો	૩૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો
૩) ફ્લેશ કાર્ડ	૧૮) પૉવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન	૩૨) નાટકો	
૪) ફ્લીપ બુક	૧૯) ટી.વી. (કેબલ)	૩૩) અન્યની અહિં નોંધ કરો	
૫) સ્ટીકર	૨૦) કોમ્યુનિટી રેડિયો		
૬) ભિંત ચિત્રો	૨૧) ઓડિયો ક્લીપ		
૭) હેન્ગીગ મોબાઇલ	૨૨) મોબાઇલ		
૮) માહિતી પુસ્તિકા	૨૩) સ્માર્ટ ફોન		
૯) છાપુ	૨૪) ઇન્ટરનેટ		
૧૦) મેગેઝીન	૨૫) એપ્લિકેશન		
૧૧) બેનર	૨૬) કોમ્પ્યુટર		
૧૨) રજીસ્ટર	૨૭) સી.યુ.જી. સીમ કાર્ડ		
૧૩) આશા ડાયરી	૨૮) લેપટોપ		
૧૪) મમતા કાર્ડ (હેલ્થ કાર્ડ)	૨૯) અન્યની અહિં નોંધ કરો		
૧૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો			

૩૧.૩ તમને "સ્વાસ્થ્ય સંસ્થા (દવાખાના)ની મુલાકાત" ગોઠવવા તથા મુલાકાત વખતે કયા-કયા નવા (વધારાના) માધ્યમોની જરૂરિયાત લાગે છે ? નીચે આપેલ કોઠામાંથી આપને જોઇતા હોય તેવા દરેક માધ્યમોના કોડની ફરતે ગોળ (○) ની નિશાની કરો.

ગ્રાફિક અને પ્રિન્ટ (ચિત્રો તથા છાપેલ) માધ્યમો	ઇલેક્ટ્રોનિક તથા હાલના નવા માધ્યમો	લોક માધ્યમો	અન્ય માધ્યમો
૧) ચાર્ટ/પોસ્ટર	૧૬) રેડિયો	૩૦) કઠપુતળી	૩૪) નમૂનો (સેમ્પલ)
૨) પત્રિકા	૧૭) વિડીયો ફિલ્મ	3૧) સંદેશો આપે તેવા લોકગીતો	૩૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો
૩) ફ્લેશ કાર્ડ	૧૮) પૉવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન	૩૨) નાટકો	
૪) ફ્લીપ બુક	૧૯) ટી.વી. (કેબલ)	૩૩) અન્યની અહિં નોંધ કરો	
૫) સ્ટીકર	૨૦) કોમ્યુનિટી રેડિયો		
૬) ભિંત ચિત્રો	૨૧) ઓડિયો ક્લીપ		
૭) હેન્ગીગ મોબાઇલ	૨૨) મોબાઇલ		
૮) માહિતી પુસ્તિકા	૨૩) સ્માર્ટ ફોન		
૯) છાપુ	૨૪) ઇન્ટરનેટ		
૧૦) મેગેઝીન	૨૫) એપ્લિકેશન		
૧૧) બેનર	૨૬) કોમ્પ્યુટર		
૧૨) રજીસ્ટર	૨૭) સી.યુ.જી. સીમ કાર્ડ		
૧૩) આશા ડાયરી	૨૮) લેપટોપ		
૧૪) મમતા કાર્ડ (હેલ્થ કાર્ડ)	૨૯) અન્યની અહિં નોંધ કરો		
૧૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો			

૩૧.૪ તમને "ગ્રામીણ સ્વાસ્થ્ય આયોજનની મીટીંગ" ના આયોજન, સંકલન અને દસ્તાવેજીકરણ વગેરે માટે કયા-કયા નવા (વધારાના) માધ્યમોની જરૂરિયાત લાગે છે ? નીચે આપેલ કોઠામાંથી આપને જોઇતા હોય તેવા દરેક માધ્યમોના કોડની ફરતે ગોળ (○) ની નિશાની કરો.

ગ્રાફિક અને પ્રિન્ટ (ચિત્રો તથા છાપેલ) માધ્યમો	ઇલેક્ટ્રોનિક તથા હાલના નવા માધ્યમો	લોક માધ્યમો	અન્ય માધ્યમો	
૧) ચાર્ટ/પોસ્ટર	૧૬) રેડિયો	૩૦) કઠપુતળી	૩૪) નમૂનો (સેમ્પલ)	
૨) પત્રિકા	૧૭) વિડીયો ફિલ્મ	૩૧) સંદેશો આપે તેવા લોકગીતો	૩૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો	
૩) ફ્લેશ કાર્ડ	૧૮) પૉવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન	૩૨) નાટકો		
૪) ફ્લીપ બુક	૧૯) ટી.વી. (કેબલ)	૩૩) અન્યની અહિં નોંધ કરો		
૫) સ્ટીકર	૨૦) કોમ્યુનિટી રેડિયો			
૬) ભિંત ચિત્રો	૨૧) ઓડિયો ક્લીપ			
૭) હેન્ગીગ મોબાઇલ	૨૨) મોબાઇલ			
૮) માહિતી પુસ્તિકા	૨૩) સ્માર્ટ ફોન			
૯) છાપુ	૨૪) ઇન્ટરનેટ			
૧૦) મેગેઝીન	૨૫) એપ્લિકેશન			
૧૧) બેનર	૨૬) કોમ્પ્યુટર			
૧૨) ૨જીસ્ટર	૨૭) સી.યુ.જી. સીમ કાર્ડ			
૧૩) આશા ડાયરી	૨૮) લેપટોપ			
૧૪) મમતા કાર્ડ (હેલ્થ કાર્ડ)	૨૯) અન્યની અહિં નોંધ કરો			
૧૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો				

૩૧.૫ તમને તમારી કામગીરી તથા વિસ્તારની આરોગ્ય અંગેની માહિતીની "**નોંધ રાખવા-જાણ** કરવા" માટે કયા-કયા નવા (વધારાના) માધ્યમોની જરૂરિયાત લાગે છે ? નીચે આપેલ કોઠામાંથી આપને જોઇતા હોય તેવા દરેક માધ્યમોના કોડની ફરતે ગોળ (○) ની નિશાની કરો.

ગ્રાફિક અને પ્રિન્ટ	ઇલેક્ટ્રોનિક તથા હાલના નવા	લોક માધ્યમો	અન્ય માધ્યમો
(ચિત્રો તથા છાપેલ) માધ્યમો	માધ્યમો		
૧) ચાર્ટ/પોસ્ટર	૧૬) રેડિયો	૩૦) કઠપુતળી	૩૪) નમૂનો (સેમ્પલ)
૨) પત્રિકા	૧૭) વિડીયો ફિલ્મ	૩૧) સંદેશો આપે તેવા લોકગીતો	૩૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો
૩) ફ્લેશ કાર્ડ	૧૮) પૉવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન	૩૨) નાટકો	
૪) ફ્લીપ બુક	૧૯) ટી.વી. (કેબલ)	૩૩) અન્યની અહિં નોંધ કરો	
૫) સ્ટીકર	૨૦) કોમ્યુનિટી રેડિયો		
૬) ભિંત ચિત્રો	૨૧) ઓડિયો ક્લીપ		
૭) હેન્ગીગ મોબાઇલ	૨૨) મોબાઇલ		
૮) માહિતી પુસ્તિકા	૨૩) સ્માર્ટ ફોન		
૯) છાપુ	૨૪) ઇન્ટરનેટ		
૧૦) મેગેઝીન	૨૫) એપ્લિકેશન		
૧૧) બેનર	૨૬) કોમ્પ્યુટર		
૧૨) રજીસ્ટર	૨૭) સી.યુ.જી. સીમ કાર્ડ		
૧૩) આશા ડાયરી	૨૮) લેપટોપ		
૧૪) મમતા કાર્ડ (હેલ્થ કાર્ડ)	૨૯) અન્યની અહિં નોંધ કરો		
૧૫) અન્યની અહિં નોંધ કરો			

Department of Extension and Communication

Faculty of Family and Community Sciences,
The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara

Theme Guide for FGD with the ASHAs

Introduction and consent form,

Block.....

My name is Ms.Megha Sidhpura. At present I am perusing Ph.D. programme from the department of Extension and Communication, Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja sayajirao University of Baroda, Vadodara.

As a partial fulfilment of Ph.D. programme I have undertaken a research entitled as 'Health Communication Strategies under National Health Mission in Chotaudepur district of Gujarat State'. Therefore, I need valuable answers and information from yourside. I assure you that the information provided by you will be strictly kept confidential and used for the academic purpose only.

Thanking you in anticipation of your kind cooperation in this regard.

Ms.Megha Sidhpura	Prof.Anjali Pahad
Ph.D. Scholar	Guide

Note: In present research 'Health Communication Strategies' means combination of Health Communication tools broadly known as IEC and Health Information Technology system broadly known as ICT used under NHM for the purpose of creating awareness, promoting, motivating, escorting, mobilising community people for availing health services, bringing desirable behavioural change, strengthening health machinery and Health Management Information System across all stakeholders.

Information of Participants in FGD

Date......

Sr. No.	Name	Village	PHC	Sign.

Theme Guide for FGD with the ASHAs

- 1. What do you feel about your status in family and village/community after your appointment as an ASHA?
- 2. Is there any **change/improvement in your personal and occupational skills** after attending ASHA training(module)?
- 3. What are your views regarding the Health Communication Strategies provided to you under NHM? (Accessibility, Use, Perceived Benefits and Barriers)
- 4. Do you feel any additional need for Health Communication Strategies while dealing with beneficiaries? What are they? (say types) (Suggest innovative type of Health Communication Strategies / Media which should be provided)
- 5. Do you feel that **the local ASHA**s should be involved during making of new Health Communication strategies specifically for Tribal area? If 'Yes' then When and Why? If 'No' then Why?
- 6. Describe the **most significant effect/impact** of Health Communication Strategies **while dealing with beneficiaries**. (Narrate one significant benefit which made positive effect/impact on life of beneficiaries.)

......

ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ એક્સટેન્શન એન્ડ કમ્યુનિકેશન

ફેકલ્ટી ઓફ ફેમિલી એન્ડ કમ્યુનીટી સાયન્સીસ, ધ મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા, વડોદરા

આશા બહેનો સાથે જૂથ ચર્ચા (ફોક્સ ગ્રુપ ડિસ્કશન)

પરિચય અને સંમતિ પત્રક.

મારૂં નામ **કુ. મેઘા સિધ્ધપુરા** છે. હું ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ એક્સટેન્શન એન્ડ કમ્યુનિકેશન, ફેકલ્ટી ઓફ ફેમિલી એન્ડ કમ્યુનીટી સાયન્સીસ, ધ મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા, વડોદરાથી પી.એચડી. નો અભ્યાસ કરી રહી છું.

મારા અભ્યાસના ભાગરૂપે હું " ગુજરાત રાજ્યના છોટાઉદેપુર જિલ્લામાં રાષ્ટ્રીય સ્વાસ્થ્ય અભિયાન (નેશનલ હેલ્થ મિશન) અંતર્ગત સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતો" વિષય પર સંશોધન કરી રહી છું.

આ માટે આયોજિત જૂથ ચર્ચા (ફોકસ ગ્રુપ ડિસ્કશન) માં આપનાં અભિપ્રાયો અને જવાબો મહત્વના છે. હું આપને બાંહેઘરી આપું છું કે આપના જવાબોનો ઉપયોગ ફકત મારા અભ્યાસ માટે જ કરવામાં આવશે તથા આપની ઓળખ ગુપ્ત રાખવામાં આવશે.

આપના સહકારની અપેક્ષા સાથે આપની આભારી,

કુ. મેઘા સિધ્ધપુરા પી.એચડી. સંશોધનકર્તા

બ્લોક : ....

પ્રો. અંજલી પહાડ માર્ગદર્શક

તારીખ : .....

નોંધ: આ સંશોધનમાં "સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતો " એટલે કે "રાષ્ટ્રીય સ્વાસ્થ્ય અભિયાન" હેઠળ લોકોમાં સ્વાસ્થ્ય પ્રત્યે જાગૃતિ, સભાનતા, પ્રોત્સાહન, હિમાયત કરવા માટે તથા લોકો સેવાઓનો લાભ લે, વર્તનમાં પરિવર્તન આવે, સ્વાસ્થ્ય વ્યવસ્થા તથા હેલ્થ મેનેજમેન્ટ ઇન્ફોંમેશન સિસ્ટમને મજબૂત-સઘન બનાવવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતા તમામ પ્રકારના આઇ.ઇ.સી.(ચિત્રો વાળા, છાપેલા તથા ઇલેક્ટ્રોનિક) તથા આઇ.સી.ટી. (ઇલેક્ટ્રોનિક તથા વર્તમાન નવી ટેક્નોલૉજી) ના માધ્યમો તથા રીતોનો સમાવેશ કરેલ છે.

જૂથ ચર્ચામાં ભાગ લેનાર સભ્યોની માહિતી

અનુક્રમ નંબર	નામ	ગામ	પી.એચ.સી.	સહી
૧				
5				
3				
8				
પ				
ξ				
9				
۷				
٤				
૧૦				

આશા બહેનો સાથે જૂથ ચર્ચા (ફોક્સ ગ્રુપ ડિસ્કશન) ના મુદ્દાઓ

નમસ્કાર!

- ૧) આશા તરીકે જોડાયા બાદ તમે કુટુંબ અને ગામ/સમુદાયમાં તમારા હોદા/મોભા વિશે કેવું અનુભવો છો?
- ર) આશા તાલિમ (મોડયુલ ૧ થી ૭) મેળવ્યા પછી તમારા અંગત અને વ્યવસાયિક આવડતમાં વધારો થયો છે? કેવા-કેવા?
- 3) તમને ગઇંખ અંતર્ગત આપવામાં આવેલ પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતો માટે આપના અભિપ્રાયો મંતવ્યો જણાવો.
  - (ઉપલબ્ધતા, ઉપયોગ, લાગતા (ધારેલ) ફાયદાઓ, અવરોધકો)
- ૪) શું લાભાર્થીઓ સાથે કામગીરી વધુ સારી રીતે થઇ શકે તે માટે તમને પ્રચાર-પ્રસારના નવા (વધારાના) માધ્યમોની જરૂર લાગે છે ? કેવા-કેવા પ્રકારના?
- પ) શું તમને લાગે છે કે, આદિવાસી વિસ્તારમાં પ્રચાર-પ્રસારના નવા માધ્યમો-રીતો બનાવતી વખતે સ્થાનિક (લોકલ) આશા બહેનોને સાથે રાખવા જોઇએ?
  - જો, `હા' તો કયા સમયે અને શા માટે? જો, `ના' તો શા માટે?
- ૬) લાભાર્થીઓ સાથે કામગીરી વખતે પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોની સૌથી વધુ અસરકારકતા-ઉપલબ્ધતા વિશે વિસ્તારથી કહો. (આવા એક અનુભવ/કિસ્સા વિશે માહિતી આપો.)

આભાર !

Date......

Block.....

Department of Extension and Communication

Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara

Theme Guide for FGD with the Female Health Workers and ASHA Facilitators Introduction and consent form,

My name is Ms.Megha Sidhpura. At present I am perusing Ph.D. programme from the department of Extension and Communication, Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja sayajirao University of Baroda, Vadodara.

As a partial fulfilment of Ph.D. programme I have undertaken a research entitled as 'Health Communication Strategies under National Health Mission in Chotaudepur district of Gujarat State'. Therefore, I need valuable answers and information from yourside. I assure you that the information provided by you will be strictly kept confidential and used for the academic purpose only.

Thanking you in anticipation of your kind cooperation in this regard.

Ms.Megha Sidhpura	Prof.Anjali Pahad
Ph.D. Scholar	Guide

Note: In present research 'Health Communication Strategies' means combination of Health Communication tools broadly known as IEC and Health Information Technology system broadly known as ICT used under NHM for the purpose of creating awareness, promoting, motivating, escorting, mobilising community people for availing health services, bringing desirable behavioural change, strengthening health machinery and Health Management Information System across all stakeholders.

Information of Participants in FGD

Sr. No.	Name	Designation	Village	PHC	Sign.

Theme Guide for FGD with Female Health Workers and ASHA facilitators

- 1. Which Health Communication Strategies are **Provided** to you under NHM?
- 2. Highlight the **use** of Health Communication Strategies while performing your duties.
- From the given various Health Communication Strategies (Graphic, Print, Electronic and New media), discuss the most significant benefits. (benefits for Creating Awareness, Counselling, Coordinating and Monitoring, Reporting)
- 4. Share the **barriers** you faced if any related to Health Communication Strategies with respect to your job.
- 5. Suggest **innovative type** of Health Communication Strategies /Media which should be provided to strengthen NHM in Chotaudepur disctrict, Gujarat state.
- 6. What do you feel (opinion) about **Field testing of Health Communication Strategies**? Why?
- 7. What do you feel (opinion) about **involvement of the local ASHA, FHWs** and ASHA facilitators in any phase (planning, Designing and production, executing/delivering) of Health Communication Strategies? If 'Yes' then When and Why? If 'No' then Why?

.....

ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ એક્સટેન્શન એન્ડ કમ્યુનિકેશન

ફેકલ્ટી ઓફ ફેમિલી એન્ડ કમ્યુનીટી સાયન્સીસ, ધ મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા, વડોદરા

ફિમેલ હેલ્થ વર્કર તથા આશા ફેસિલિટેટર સાથે જૂથ ચર્ચા (ફોકસ ગ્રુપ ડિસ્કશન)

પરિચય અને સંમતિ પત્રક,

મારૂં નામ **કુ. મેઘા સિધ્ધપુરા** છે. હું ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ એક્સટેન્શન એન્ડ કમ્યુનિકેશન, ફેકલ્ટી ઓફ ફેમિલી એન્ડ કમ્યુનીટી સાયન્સીસ, ધ મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા, વડોદરાથી પી.એચડી. નો અભ્યાસ કરી રહી છું.

મારા અભ્યાસના ભાગરૂપે હું '' ગુજરાત રાજ્યના છોટાઉદેપુર જિલ્લામાં રાષ્ટ્રીય સ્વાસ્થ્ય અભિયાન (નેશનલ હેલ્થ મિશન) અંતર્ગત સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર–પ્રસારના માધ્યમો–રીતો" વિષય પર સંશોધન કરી રહી છું.

આ માટે આયોજિત જૂથ ચર્ચા (ફોકસ ગ્રુપ ડિસ્કશન) માં આપનાં અભિપ્રાયો અને જવાબો મહત્વના છે. હું આપને બાંહેધરી આપું છું કે આપના જવાબોનો ઉપયોગ ફકત મારા અભ્યાસ માટે જ કરવામાં આવશે તથા આપની ઓળખ ગુપ્ત રાખવામાં આવશે.

આપના સહકારની અપેક્ષા સાથે આપની આભારી,

કુ. મેઘા	સિધ્ધપુરા
પી.એચડી.	સંશોધનકર્તા

બ્લોક : ....

પ્રો. અંજલી પહાડ માર્ગદર્શક

તારીખ : .....

નોંધ : આ સંશોધનમાં "સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતો " એટલે કે "રાષ્ટ્રીય સ્વાસ્થ્ય અભિયાન" હેઠળ લોકોમાં સ્વાસ્થ્ય પ્રત્યે જાગૃતિ, સભાનતા, પ્રોત્સાહન, હિમાયત કરવા માટે તથા લોકો સેવાઓનો લાભ લે, વર્તનમાં પરિવર્તન આવે, સ્વાસ્થ્ય વ્યવસ્થા તથા હેલ્થ મેનેજમેન્ટ ઇન્ફોંમેશન સિસ્ટમને મજબૂત-સઘન બનાવવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતા તમામ પ્રકારના આઇ.ઇ.સી.(ચિત્રો વાળા, છાપેલા તથા ઇલેક્ટ્રોનિક) તથા આઇ.સી.ટી. (ઇલેક્ટ્રોનિક તથા વર્તમાન નવી ટેક્નોલૉજી) ના માધ્યમો તથા રીતોનો સમાવેશ કરેલ છે.

જૂથ ચર્ચામાં ભાગ લેનાર સભ્યોની માહિતી

અનુક્રમ નંબર	નામ અને હોદ્દો	ગામ	પી.એચ.સી.	સહી
૧				
5				
3				
8				
પ				
ξ				
9				
۷				
૯				
૧૦				

ફિમેલ હેલ્થ વર્કર તથા આશા ફેસિલિટેટર સાથે જૂથ ચર્ચા (ફોક્સ ગ્રુપ ડિસ્કશન) ના મુદ્દાઓ

- ૧) ગઇંખ અંતર્ગત આપણે પ્રચાર-પ્રસારના કયા-કયા માધ્યમો-રીતો આપેલા છે?
- ર) તમારી કામગીરી બજાવતી વખતે ઉપયોગમાં લેવાના પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતો વિશેની મહત્વની વાત કહો.
- પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોની મહત્વની ઉપયોગિતા/ફાયદાઓ વિશે ચર્ચા કરો.
   (જાગૃતિ ફેલાવવા માટે, માર્ગદર્શન (સલાહ-સૂચન) માટે, સંકલન અને દેખરેખ-નિયંત્રણ માટે, રીપોર્ટ (જાણ) કરવા માટે)
- ૪) તમારી કામગીરી દરમિયાન પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોને લગતા અવરોધકો કયા-કયા છે?
- પ) ગુજરાતના છોટાઉદેપુર જિલ્લામાં ગઇંખ ની કામગીરી વધુ સઘન થાય તે માટે કેવા-કેવા નવીન પ્રકારના પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતો વિકસાવા જોઇએ ? તે માટે આપના સૂચનો આપો.
- ૬) તમને શું લાગે છે ? પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોનું સમુદાયમાં ચકાસણી/પરીક્ષણ થવું જોઇએ ? શા માટે
- 9) પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોની બનાવટ નિર્માણ પ્રક્રિયામાં સ્થાનિક આશા બહેનો, ૠઇંઠ બહેનો અને આશા ફેસિલીટેટર બહેનોના સમાવેશ કરવા અંગે તમારા શું મંતવ્યો છે ?
  - (જો, `હા' તો પ્રક્રિયાના કયા તબક્કે તેમનો સમાવેશ થવો જોઇએ?) આયોજન, નિર્માણ, અમલીકરણ/વિતરણ વખતે શા માટે?

જો, `ના' તો શા માટે?

આભાર!

Department of Extension and Communication

Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara

In-Depth Interview Schedule for Chief District Health officer

Introduction and consent form,

My name is Ms.Megha Sidhpura. At present I am perusing Ph.D. programme from the department of Extension and Communication, Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja sayajirao University of Baroda, Vadodara.

As a partial fulfilment of Ph.D. programme I have undertaken a research entitled as 'Health Communication Strategies under National Health Mission in Chotaudepur district of Gujarat State'.

Therefore, I need valuable answers and information in the proforma attached and during the interview. I assure you that the information provided by you will be strictly kept confidential and used for the academic purpose only.

Thanking you in anticipation of your kind cooperation in this regard.

Ms. Megha Sidhpura

Prof.Anjali Pahad

Ph.D. Scholar

Guide

Note:

In present research 'Health Communication Strategies' means combination of Health Communication tools broadly known as IEC and Health Information Technology system broadly known as ICT used under NHM for the purpose of creating awareness, promoting, motivating, escorting, mobilising community people for availing health services, bringing desirable behavioural change, strengthening health machinery and Health Management Information System across all stakeholders.

In-Depth Interview Schedule for Chief District Health officer

Namaskar!

- 1. Kindly explain the complete **process of planning** of Health Communication Strategies under NHM. (probe; who all are involved? describe on involvement of staff and their roles at each phase)
- 2. Kindly explain the complete **process of designing and production** Health Communication Strategies under NHM. (probe; who all are involved? describe on involvement of staff and their roles at each phase)
- 3. Kindly explain the complete **process of receiving of** Health Communication Strategies at District level under NHM. (probe: quantity, documentation, staff involved)
- 4. Are you being **monitored** for Health Communication Strategies for its distribution and use? How?
- 5. Explain the **system of Distribution** of Health Communication Strategies in the District.
- 6. How do you **check /monitor its use at grassroot** by various functionaries?
- 7. Do you feel Field testing of Health Communication Strategies is important? Why?
- 8. Are you being asked for **your feedback/ response/recommendation** for the Health Communication Strategies for your district? Do you feel it is important?
- 9. Do you feel that involvement of the local ASHA, FHWs and ASHA facilitators in any phase (planning, Designing and production, executing/delivering) of Health Communication Strategies is important?
  If 'Yes' then When and Why?
  - If 'No' then Why?
- 10. What are the perceived benefits of Health Communication Strategies under NHM? (Probe; From the given various Health Communication Strategies (Graphic, Print, Electronic and New media), which strategy do you feel is the most beneficial for; Creating Awareness, Counselling, Coordinating and Reporting)
- 11. Which **barriers** do you face/are reported to you related to Health Communication Strategies under NHM? Describe at which phase and by whom they are being felt/faced?
- 12. Based on your experience in Chhotaudepur with reference to present Health Communication Strategies, kindly provide your recommendations for future Health Communication Strategies under NHM. (Physical properties, type/variety, content, designing, approach, flow of distribution, incentives/motivation to staff etc.)

Thank You!

Proforma For Profile of District Health Care system

1. District: Chhotaudepur

2. Health Care Administrative structure:

3. Human resource:

Staff	Sankheda	Pavi Jetpur	Kawant	Chhota	Bodeli	Naswadi	Total
Designation				udepur			
CDHO							
IEC officer							
			Τ		T	1	
ВНО							
140							
MO							
(Allopathy)							
MO (AYUSH)							
Staff Nurse							
Laboratory							
Technician							
Pharmacist							
Office staff							
Health							
Supervisor							
(Male) Female							
Health							
Supervisor Male Health							
worker							
(Including SC)							
Female							
Health							
Worker							
(including SC)							
ASHA							
Facilitator							
ASHA							
(including SC)							
MLHCP							
AWW							
Class IV							

4. Human resource condition:

Staff Designation	Sanctioned	Filled up	Vacant
CDHO			
IEC officer			
ВНО			
MO			
(Allopathy)			
MO (AYUSH)			
Staff Nurse			
Laboratory Technician			
Pharmacist			
Office staff			
Health Supervisor (Male)			
Female Health Supervisor			
Male Health worker (Including SC)			
Female Health Worker (including SC)			
ASHA Facilitator			
ASHA (including SC)			
MLHCP			
AWW			
Class IV			

5. Capacity Building (Training given to) of Staff for Health Communication:

Staff	Training given	No. staff	Type of Training
	Y/N	trained for HC	Given
CDHO			
IEC officer			
ВНО			
MO (Allopathy)			
MO (AYUSH)			
Staff Nurse			
Laboratory Technician			
Pharmacist			
Office staff			
Health Supervisor (Male)			
Female Health Supervisor			
Male Health worker (Including SC)			
Female Health Worker (including SC)			
ASHA Facilitator			
ASHA (including SC)			
MLHCP			
AWW			
Class IV			

6. Availability of facilities at PHC for Health Communication work:

Sr.							
No	Facilities	Sankheda	Pavi Jetpur	Kawant	Chhota udepur	Bodeli	Naswadi
Α.	Electronic and						
	New Media						
1	Electricity						
2	PA system						
3	Television(cable)						
4	Radio						
5	Computer						
6	Laptop						
7	Internet						
	Connectivity						
8	Land line phone						
9	Mobile phone						
10	M-Techo mobile						
11	CUG sim cards						
12	SET COM sessions						
B.	Graphic and Print						
	Media						
13	Building Sign						
	board						
14	Directional						
	signage to reach						
	the building						
15	Wall painting						
16	Chart/Poster						
17	Leaflets						
18	Booklets						
19	Flip books						
20	Flash cards						
21	News paper						
22	Magazines and						
	Periodicals						
23	Diary						
24	Registers						
25	Health cards					1	
26	Banner						
27	Hanging Mobiles					1	
C.	Others						
28	Samples					1	
29	Folk media					1	
30	Any other						

ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ એક્સટેન્શન એન્ડ કમ્યુનિકેશન, ફેકલ્ટી ઓફ ફેમિલી એન્ડ કમ્યુનીટી સાયન્સીસ, ધ મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા, વડોદરા

ચીફ્ર ડિસ્ટ્રીક્ટ હેલ્થ ઓફિસર સાથેની મુલાકાત માટેની પ્રશ્નાવલી (ઇન્ડેપ્થ–ઇન્ટરવ્યુ)

પરિચય અને સંમતિ પત્રક

નમસ્કાર!

મારૂં નામ કુ. મેઘા સિઘ્ધપુરા છે. હું ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ એક્સટેન્શન એન્ડ કમ્યુનિકેશન, ફેકલ્ટી ઓફ ફેમિલી એન્ડ કમ્યુનીટી સાયન્સીસ, ધ મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા, વડોદરાથી પી.એચડી. નો અભ્યાસ કરી રહી છું.

મારા અભ્યાસના ભાગરૂપે હું, ગુજરાત રાજ્યના છોટાઉદેપુર જિલ્લામાં `રાષ્ટ્રીય સ્વાસ્થ્ય અભિયાન (નેશનલ હેલ્થ મિશન)' અંતર્ગત સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતો વિષય પર સંશોધન કરી રહી છું. આ માટે આપનાં અભિપ્રાયો અને જવાબો મહત્વના છે. હું આપને બાંહેધરી આપું છું કે આપના જવાબોનો ઉપયોગ ફક્ત મારા અભ્યાસ માટે જ કરવામાં આવશે તથા આપની ઓળખ ગુપ્ત રાખવામાં આવશે.

આપના સહકારની અપેક્ષા સાથે આપની આભારી,

કુ.મેઘા સિધ્ધપુરા

પ્રો. અંજલિ પહાડ

(પી.એચ.ડી. સંશોધનકર્તા)

માર્ગદર્શક

નોંધ: આ સંશોધનમાં **'સ્વાસ્થ્યને લગતા પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતો** એટલે કે 'રાષ્ટ્રીય સ્વાસ્થ્ય અભિયાન' હેઠળ લોકોમાં સ્વાસ્થ્ય પ્રત્યે જાગૃતિ, સભાનતા, પ્રોત્સાહન, હિમાયત કરવા માટે તથા લોકો સેવાઓનો લાભ લે, વર્તનમાં પરિવર્તન આવે, સ્વાસ્થ્ય વ્યવસ્થા તથા હેલ્થ મેનેજમેન્ટ ઇન્ફોંમેશન સિસ્ટમને મજબૂત-સઘન બનાવવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતા તમામ પ્રકારના આઇ.ઇ.સી.(ચિત્રો વાળા, છાપેલા તથા ઇલેક્ટ્રોનિક) તથા આઇ.સી.ટી. (ઇલેક્ટ્રોનિક તથા વર્તમાન નવી ટેક્નોલૉજી) ના માધ્યમો તથા રીતોનો સમાવેશ કરેલ છે.

નમસ્કાર!

- ૧) ગઇંખ અંતર્ગત પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતો અંગેના આયોજનની સંપૂર્ણ પ્રક્રિયા સમજાવશોજી.
  (પ્રશ્નો, આ પ્રક્રિયામાં કોનો-કોના સમોવેશ થાય છે ? સમાવેશ થતાં સ્ટાફ અને સમગ્ર પ્રક્રિયા દરમિયાનની તેમની કામગીરી અંગે જણાવો.)
- ર) ગઇંખ અંતર્ગતના પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોના ડિઝાઇનીંગ અને નિર્માણ (પ્રોડક્શન)ની સંપૂર્ણ પ્રક્રિયા સમજાવશોજી.
  - (પ્રશ્નો, આ પ્રક્રિયામાં કોનો-કોના સમોવેશ થાય છે ? સમાવેશ થતાં સ્ટાફ અને સમગ્ર પ્રક્રિયા દરમિયાનની તેમની કામગીરી અંગે જણાવો.)
- 3) છોટાઉદેપુર જિલ્લા કક્ષાએ, ગઇંખ અંતર્ગતના પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોની મેળવણીની પ્રક્રિયા વિશે સમજાવશોજી.
  - (પ્રશ્નો,જથ્થો, નોંધણી (ડોક્યુમેન્ટેશન), સમાવિષ્ટ સ્ટાફ)
- ૪) શું જિલ્લા કક્ષાએ મેળવેલ પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોની તાલુકા તથા જુદા-જુદા સ્તરોએ કરવામાં આવતી વહેંચણી માટે આપણા ઉપર દેખરેખ-નિયંત્રણ (મોનિટરીંગ) રાખવા આવે છે ?
- ૫) જિલ્લા સ્તરેથી પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોની વહેંચણી વ્યવસ્થા સમજાવો.
- ૬) પાયાનાં સ્તરે (ગ્રાસરૂટ લેવલ) કાર્યકર્તાઓના પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોના ઉપયોગની દેખરેખ-નિયંત્રણ (મોનિટરિંગ) તમે કેવી રીતે કરો છો ?
- 9) તમને શું લાગે છે, પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોનું સમુદાયમાં ચકાસણી/પરીક્ષણ થવું જોઇએ? શા માટે?
- ટ) શું આપને આપના વિસ્તાર (જિલ્લાની) પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોની વિશેષ જરૂરીયાત અંગેના પ્રતિસાદ/સૂચનો/પ્રતિભાવો વિશે ઉપલા સ્તરેથી પૂછવામાં આવે છે ? શું તમને એની જરૂરિયાત લાગે છે ?
- પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોની બનાવટ/નિર્માણ પ્રક્રિયામાં આશા બહેનો, ઋઇંઠ બહેનો અને આશા ફેસિલિટેટર બહેનોના સમાવેશ કરવા અંગે તમારા શું મંતવ્યો છે ?
  - (જો, `હા' તો પ્રક્રિયાના કયા તબક્કે તેમનો સમાવેશ થવો જોઇએ? આયોજન, નિર્માણ, અમલીકરણ/વિતરણ વખતે …શા માટે?)
  - જો, `ના' તો શા માટે?
- ૧૦) ગઇંખ અંતર્ગતના પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોની મહત્વની ઉપયોગિતા/ફાયદાઓ વિશે સમજાવો.

(જાગૃતિ ફેલાવવા માટે, માર્ગદર્શન (સલાહ-સૂચન) માટે, સંકલન અને દેખરેખ-નિયંત્રણ માટે, રિપોર્ટ (જાણ) કરવા માટે, ચિત્રોવાળા તથા છાપેલા માધ્યમો, ઇલેક્ટ્રોનિક તથા નવા માધ્યમો અને લોક માધ્યમો વગરેમાંથી કયા-કયા, કયારે-કયારે ખૂબ ઉપયોગી/ફાયદાકારક નિવડે છે ?)

- ૧૧) ગઇંખ અંતર્ગતના પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોને લગતા કેવા-કેવા અવરોધો આપે અનુભવ્યા છે અથવા તો કાર્યકર્તાઓ દ્વારા આપને રીપોર્ટ કરવામાં આવ્યા છે ? આવા અવરોધો કયા સ્તરે , ક્યારે અને કોના દ્વારા અનુભવાય છે ?
- ૧૨) આપના અનુભવને આધારે ગઇંખ અંતર્ગત છોટાઉદેપુર જિલ્લાને ધ્યાનમાં રાખીને ભવિષ્ય માટે પ્રચાર-પ્રસારના માધ્યમો-રીતોને લગતા આપણા સૂચનો જણાવો. (ભૌતિક લક્ષણો,વિવિધતા/પ્રકાર, વિષયવસ્તુ, ડિઝાઇન (આલેખન), અભિગમ/ રજૂઆત, વહેંચણીની રીત/પ્રોત્સાહન/પ્રેરણા વગેરે.)

આભાર!

Photographic Documentation

a. Glimpses of PHCs and CHCs/ Health Facilities

Moti Amrol PHC, Pavi Jetpur, Dt.14.2.2019

Naswadi CHC, Dt.19.2.2019

Suryaghoda PHC, Bodeli, Dt.25.2.2019

Malaja PHC, Chhotaudepur, Dt. 28.2.2019 Dungarvant PHC, Pavi Jetpur, Dt. 1.3.2019

Bar PHC, Pavi Jetpur, Dt. 1.3.2019

Padharwant PHC, Chhotaudepur, Dt. 2.3.2019

Tadkachal PHC, Bodeli, 19.4.2019

CMTC, Padharwant PHC, Chhotaudepur,
Dt.2.3.2019

b. Glimpses of Health Communication

IEC Distribution counter

A4 Size posters, booklets and leaflets

Distribution Counter for OMR, Zink Sachets & Condom

Display of Posters and Charts

Suryaghoda PHC, Bodeli Block, Dt.25.2.2019

Wall paintings

Display of Posters and Flow Charts

Malaja PHC, Chhotaudepur Block, Dt. 28.2.2019

Display of Posters and Flow Charts

Dungarvant PHC, Pavi Jetpur, Dt. 1.3.2019

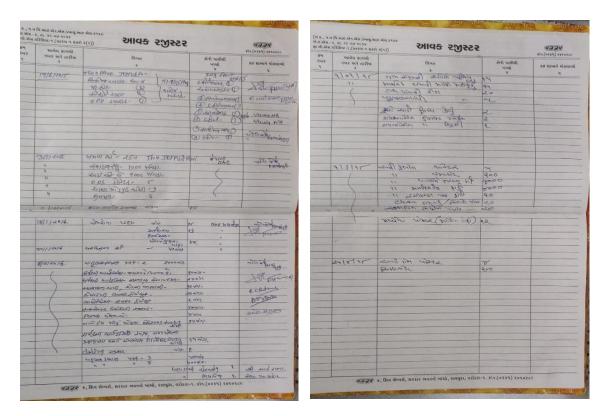

Display of a Chart on Government Schemes

Display of Charts on Government Schemes

Padharwant PHC, Chhotaudepur, Dt. 2.3.2019

Stock registers of IEC

Display of Posters and Charts

Bar PHC, Pavi Jetpur Block, Dt. 14.3.2019

Display of Posters/ Charts

Display of Posters/ Charts

Naswadi CHC, Dt. 14.3.2019

TeCHO mobile Training of FHWs, Kawant CHC, 14.3.2019

c. Glimpses of FGDs

ASHA Facilitators & FHWs Dharmnath Mandir, Dt.5.3.2019

ASHAs, Bhatpur PHC Dt.16.3.2019

<u>Sankheda</u>

ASHAs

ASHA Facilitators & FHWs

Naswadi CHC, Dt.14.3.2019

ASHAs

ASHA Facilitators & FHWs

Kawant CHC, Dt.14.3.2019

ASHAs

ASHA Facilitators & FHWs

Bar PHC, Pavi Jetpur, Dt.16.3.2019

ASHAs

ASHA Facilitators & FHWs

Tadkachala PHC, Bodeli, 20.4.2019

ASHAs

ASHA Facilitators & FHWs

Chhotaudepur BHO, Chhotaudepur, Dt. 20.4.2019

d. Glimpses of IDI

The CDHO, district Panchayat Office, Dt. 20.4.2019

Document Information

Analyzed document Megha Sidhpura. PhD Thesis.docx (D74995819)

> 6/15/2020 5:05:00 PM Submitted

Submitted by Anjali pahad

Submitter email pahad.anjali-extcomm@msubaroda.ac.in

> Similarity 1%

Analysis address pahad.anjaliextcomm.msub@analysis.urkund.com

Sour	ces included in the report		
SA	URL: Sheelita Das_Behaviour Change Communication in Maternal Health_A Study of.pdf Fetched: 5/29/2018 6:12:00 AM	88	1
SA	URL: Harjinder Full thesis.docx Fetched: 9/22/2019 11:20:00 AM	88	5
SA	URL: Thesis of Mohd. Hanief Wani.docx Fetched: 11/12/2018 10:39:00 AM	88	7
W	URL: https://bmcpublichealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12889-019-8050-0 Fetched: 6/15/2020 5:08:00 PM	88	1
W	URL: https://nrhmcommunityaction.org/wp-content/uploads/2016/11/Action_for_Health.pdf Fetched: 12/30/2019 8:06:12 AM	88	1
SA	URL: JULEE JOSEPH-GRASSROOTGOVERNANCE AND PROVISION OF MATERNAL HEALTH SERVICES TO.doc Fetched: 3/23/2018 8:22:00 AM		6
W	URL: https://www.researchgate.net/publication/290442786_Measuring_communication_compete Fetched: 6/15/2020 5:08:00 PM		10
SA	URL: Ancy Joseph - AN EVALUATION STUDY ON THE KNOWLEDGE AND FUNCTIONING OF ACCREDITED S Fetched: 8/8/2017 9:45:00 AM	88	17
W	URL: https://www.researchgate.net/publication/335133778_Social_acceptance_and_job_satis Fetched: 2/4/2020 11:46:53 AM	88	2
W	URL: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6908455/ Fetched: 6/15/2020 5:08:00 PM	88	2
W	URL: https://docplayer.net/1923585-Section-1-the-asha-activities-skills-outcomes-1-sect Fetched: 10/2/2019 1:43:36 PM	88	2
W	URL: http://www.jhidc.org/index.php/jhidc/article/viewFile/81/118Choudary, Fetched: 6/15/2020 5:08:00 PM	88	2

URL: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK242434/ Fetched: 6/15/2020 5:08:00 PM

1

INTERNATIONAL JOURNAL OF SCIENTIFIC RESEARCH

DEVELOPMENT COMMUNICATION APPROACHES AND ASHAS (ACCREDITED SOCIAL HEALTH ACTIVISTS) UNDER NATIONAL HEALTH MISSION: A FEASIBILITY STUDY IN SELECTED DISTRICTS OF GUJARAT, INDIA

Community Science

Ms.	Megha
Sidh	pura

Assistant Professor and Ph.D. Research Scholar Department of Extension and Communication, Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja Sayajirao

University of Baroda, Vadodara, Gujarat

Dr. Anjali Pahad*

Professor and Guide Department of Extension and Communication, Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara, Gujarat *Corresponding Author

ABSTRACT

National Health Mission has a prescribed roles and responsibilities for Accredited Social Health Activists (ASHAs). ASHAs are considered to be the first port of Information and health care provider at community level.

The present study aimed at preparing profile of ASHAs and Development Communication Approaches used by them while performing their duties. Thirty ASHAs from tribal, rural and urban area were selected purposively and in-depth interviews were conducted to gather the required data. Major findings highlighted upon limited provision of Development Communication media by the Government. The Media usage of ASHAs are also highlighted through the study that those media were used at optimum by the ASHAs. The selected ASHAs expressed their needs for new Development Communication media and its timely supply to foster their performance and service delivery. It was suggested to develop need-based media to facilitate strategic and effective communication activities at grassroot level.

KEYWORDS

Accredited Social Health Activists (ASHAs), Development Communication approaches, Roles of ASHAs, National Health Mission

INTRODUCTION:

National Health Mission, second phase launched in 2012-13, has a well-defined implementation framework till grassroot communities both in urban and rural areas across the nation. It has well prescribed roles and responsibilities for all health care providers be policy makers, Consultants, Doctors, facilitators, Auxiliary Nurse Midwives (ANMs), Village Level Health Worker (VLHW) and ASHA.

In present research 'Development Communication Approaches' has been operationally defined that 'combination of Health Communication tools and methods broadly known as IEC; and Health Information Technology system broadly known as ICT used under NHM for the purpose of creating awareness, promoting, motivating, escorting, mobilising community people for availing health services, bringing desirable behavioural change, strengthening health machinery and Health Management Information System across all stakeholders.'

ASHAs are first port of Information and health care provider under National Health Mission (NHM). ASHA being the grassroot level health activist under NHM, her responsibility as Link worker, mobiliser and service provider using Inter Personal Communication approach with beneficiaries and health care machinery is very crucial and significant.

Thus, it was felt important to study about ASHA who is first port of information and health care provider. The in-depth investigation regarding her needs related to Development Communication Approaches for the effective delivery, the hurdles if she faces during her work a feasibility study with following objectives was planned.

OBJECTIVES OF THE STUDY:

- To prepare profile of the ASHAs of the selected districts of Gujarat state.
- To study roles and responsibilities performed by the ASHAs by using Development Communication Approaches in the selected districts of Gujarat state
- To find out barriers faced by the ASHAs of the selected districts of Gujarat state in relation to following aspects:
- Personal
- Seniors (ANM, Facilitator, Doctor etc.)
- Co-workers (ASHA, AWW etc.)
- Community
- Usage of Development Communication approaches viz. Activities and IEC/ICT
- Transportation
- To study the felt need for Development Communication Approaches expressed by the ASHAs of selected districts of

To seek opinions of the ASHAs regarding Development Communication Approaches viz. Activities and IEC/ICT

METHODOLOGY:

The present investigation was carried out in two districts, which were selected purposively i.e. Vadodara and Chotaudepur. An In-depth interview schedule was developed. Data collection was done during June-July 2017 personally by the researcher.

The ASHAs from these districts were approached through purposive and snow ball sampling techniques. The final sample consisted of 12 Urban, 9 Rural and 9 Trible ASHAs. Permission from respective district level health departments were taken in advance and ASHAs were asked for their consent to be part of the feasibility research.

MAJOR FINDINGS:

Frequency and percentages were calculated to analyse the data of close ended responses. Moreover, for open ended items, list of responses was prepared. Then transcripts were analysed for common themes. Major findings are as follow.

Profile of the selected ASHAs:

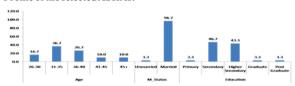

Figure-1 Percentage distribution according to Age, Marital status and Education

Little more than one third i.e. 36.7 percentages of the ASHAs belonged to 31-35 years of age group and almost all (96.7%) ASHAs were married, having education up to secondary (46.7%) and Higher secondary (43.3%), only one of the ASHAs had studied up to Primary level, which is in extreme condition acceptable under appointment norms prescribed in the Guidelines of National Health mission.

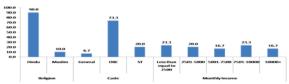

Figure-2 Percentage distribution according to Religion, Caste and Monthly income

- Very high majority (90%) of the ASHAs were Hindus and majority (73.3 %) belonged to Other Backward Caste (OBC) category.
- The monthly family income of ASHAs varied from less than twenty-five hundred to more than ten thousand in almost similar fashions.
- Majority (66.7%) of the ASHAs lived in joint family and majority (63.3%) had more than six members in their family.

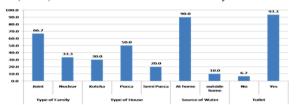

Figure-3 Percentage distribution according to type of family, and house, sources of water and availability of toilet

- Among the household assets all the ASHAs had Electricity supply and a fan at their place and very high majority of them possessed watch, toilet, water supply/source, mobile, cart, chair, cooker and mattress, 93.3, 93.3, 90.0, 90.0, 86.7, 83.3 and 83.3 respectively.
- Majority (70.00%) and Few (10%) of the ASHAs watch TV and listen to radio respectively for 1-2 hours per day as a source of entertainment, information, and news. However, little less than half (46.7%) and some (16.7%) of the ASHAs read newspaper and magazine respectively for getting information and news in detail.
- High majority (86.7%) and some (13.3%) ASHAs possessed Cell
  phone and Smart phone respectively. They used it for calling at
  health centre, patients and family members for coordinating their
  activities, appointments and scheduling of meeting as well as
  assuring their family members about their safety at field.
- Less than half (43.3%) ASHAs possessed work experience of 7-9 years as a health worker which was prior to their joining as ASHA under NHM.

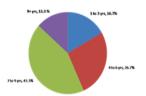

Figure-4 Percentage distribution according to years of experience as Health worker

- Majority (60%) of the ASHAs belonged to the category of high level of work experience i.e. eight and more than eight years as ASHA
- Majority (73.3%) of the ASHAs earned on an average less than or equal to four thousand rupees as incentive per month for the last three months for the services extended by them.
- With regard to the knowledge about general health care, majority (73.3%) of the ASHAs scored higher than the mean score.

Roles and Responsibilities performed using Development Communication Approaches (i.e. Methods and materials)

- For 'Creating Awareness and providing Information', all the ASHAs reported that they made home visits and nearly one fourth of them attended NHM meetings. During these activities, majority (70.00%) used *Mamta card* (Health Card) and register; and nearly half (46.7%) used chart, poster and flip books.
- ANC and PNC for mother and new-born' aspect was taken care
  with the help of 'home visit' by all the ASHAs followed by 'Health
  centre visit' by forty-four percentage. Where in majority of them
  (76.7%) used *Mamta card* (Health Card) /register, 53.3
  percentages used chart/poster/flip books followed by 43.3
  percentages used personal interaction.
- To mobilise and facilitate villagers for accessing health facilities, majority (86.7%) ASHAs used 'Home visit' followed by 23.3 percentage use 'Visit to Health Centre' method. It was highlighted by nearly half of the ASHAs about unavailability of material/media to facilitate their task of mobilising and facilitating people in accessing health facilities.
- All the selected ASHAs made 'Home visit' to coordinate and facilitate in Village Health plan and Village Health and Nutrition

- Day (*Mamata Day*) However, materials used to perform this responsibility were mobile phone/smart phone and landline by 82.6 and 52.2 percentage of ASHAs respectively to coordinate with officials involved therein.
- Out of 30, only 18 ASHAs adopted method and material 'to encourage beneficiaries (i.e. pregnant and lactating mothers with their children, adolescents etc.) to seek benefits' under NHM. They all visited door to door and majority (73.3%) having personal conversation with beneficiaries to encourage and avail benefits on Mamata day
- Majority i.e. 24 ASHAs, arrange for escort or they themselves accompany pregnant women and children for the treatment or admission required by them. However, they do not have any materials for this work, half of them (i.e.12 ASHAs) used mobile phone/smart phone to arrange an escort or taking appointment at health centre.
- Majority (75.00 %) ASHAs performed the duty of 'Providing primary medical care for minor ailments and DOTS' wherein high majority (84.00 %) visited home and used *Mamta Card* (Health card) or register for explaining and recording the primary medical care provided by them.
- ASHAs act as a 'Depot holder' for the local community people for this they used personal interaction (81.8%) and *Mamta card* (Health Card) and register (72.7%).
- Majority (21 ASHAs) perform their responsibility of 'providing service to newborn and children for minor ailments' through Home visit (90.5%) and at *Mamta Day* (76.2%) by using personal interaction (85.7%) and chart, poster, flipbook, mobile phone and smart phone by 23.8 percentage of ASHAs.
- For 'Providing first-hand information of Birth/Death and outbreak
  of diseases', 24 ASHAs used following methods i.e. home visit,
  health centre visit and attending VHND 79.2%, 58.3% and 37.5 %
  respectively. For this work they used register, Mobile phone/smart
  phone, chopania (leaflet) /booklet distribution and
  chart/posters/flipbook by 70.8 percentage, 62.3 percentage, 38.3
  percentage and 12.00 percentage respectively.

Need Expressed for Development Communication materials by the ASHAs

Out of 30 respondents, 24 ASHAs expressed their need for smart phone, followed by video projection facilities, Flip book and posters by 19, 16 and 15 ASHAs respectively.

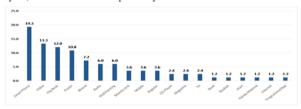

Figure-5 Percentage distribution according to Development Communication materials/Facilities needed

Barriers faced by the ASHAs

Barriers reported by ASHAs were qualitatively analyzed and classified under three categories viz. Barriers related to 'Facilities for IEC/BCC', 'Beneficiaries and Communities' and 'Authorities/Seniors and coworker'.

Box:1 Barriers related to 'Facilities for IEC/BCC'

- 'Smart phone is not given'
   'Payment of salary/incentives is usually delayed'
   'Medicines/drugs are not available on time'
   'ASHA diary is not given on time'
   'Identity card is not given by Government'
   'Uniform is not given to us, we face identity crises'
   'Transportation for visiting to interior places is not provided.'
- 'Laptop is not given'
  -'IEC-BCC materials are not enough.'

It can be derived from Box:1 that the selected ASHAs faced many barriers with regard to 'Facilities for IEC/BCC'. They have reported unavailability of smart phone, laptop, transportation, uniform and insufficiency of IEC/BCC materials as barriers to some extent. However, it is important to record that ASHAs were provided with uniform during 2018-2019 in the same areas. Barriers; delay in supply of Diary and stock of medicines were faced to great extent.

Box: 2 Barriers related to 'Beneficiaries and Communities'

- 'Difficult to convince people for adapting better practices/availing benefits'
- 'Anti-social people harass us on field'
- 'We have to bear with disrespectful behaviour'
- 'Beneficiaries are reluctant'
- 'People/Beneficiaries are unaware about problems and felt needs'
- Beneficiaries do not inform about their health issues and decisions
- 'Beneficiaries do not listen to us'
- 'Beneficiaries prefer to visit private hospitals than PHC/CHC'
- 'Beneficiaries do not come on time'
- 'Beneficiaries do not behave/respond properly during home visit'
- Beneficiaries fight during group meetings for snacks/other material benefits

From the above box:2 the selected ASHAs expressed that they face difficulty in convincing people for adapting better practices/availing benefits to great extent.

And all other barriers related to beneficiaries were faced to less extent as reported by the ASHAs.

Box:3 Barriers related to 'Authorities/Seniors and Co-workers'

- 'Anganwadi Workers are not cooperative'
- 'Anganwadi Workers behave rudely'
- 'ANM is not recruited/ not available'
- 'Malaria worker is not recruited/ not available'

The selected ASHAS reported that barriers related to 'Authorities/ Seniors and Co-workers' were faced by them to less extent.

Box: 3 reflects that ASHAs' these barriers are mostly associated with behavioural issues with Anganwadi Worker and unavailability of ANM and Malaria worker.

Opinions of ASHAs regarding Use of Development Commu nication Approaches (i.e. IEC and ICT) under NHM

- It was opined by the Selected ASHA that IEC approaches help in easy explanation of health-related concepts which can be remembered for longer period of time.
- Moreover, it was reported that ICTs fasten the delivery time and large number of masses can be reached easily in times of emergencies and outbreak of disease. Because of emergence and usage of new media like mobile phones, computer and internet arousal of interest in beneficiaries can be observed.

DISCUSSION AND CONCLUSION:

The feasibility study provided an insight into the subject and findings highlighted the scope and relevance of in-depth study. Its major findings helped researcher to uncover and understand present availability, use, need, problems and opinions for Development Communication Approaches expressed by the selected ASHAs working in Vadodara and Chotaudepur districts of Gujarat State.

The findings highlighted that ASHAs are performing their roles and responsibilities using limited IEC strategies available with them. These IEC materials (i.e. Mamta card, Mamta diary and register) were provided by Government under NHM.

With respect to ASHAs and their certain characteristics previous researches have recorded their observations. Among them, Arya, K. (2016) have observed almost similar trends regarding age and education; Murthy and Vijayraman (2012), Zulliger et. al. (2013) mentioned that even with limited education, Community Health Workers were significant provider of IEC including facilitation to support client's entry and maintenance in formal health system,

Hospital Visit made by ASHAs at least once in a week to seek information related to health care services, nutrition, drugs etc. (Arya K.,2017). Thakur et. al (2017) noted the availability of adequately trained ASHAs at the village level to mobilise community members regarding different health issues.

It was reported by some of the ASHAs that they have been provided with posters and flipbooks on ANC-PNC and new born care by Deepak Foundation-NGO working actively in Chotaudepur district. Moreover, programme or issue-based IEC materials like, leaflet, poster/charts, banners etc. are provided to the health workers for effective Health Communication activities.

Benefit of Health Communication Strategies are many, which have been enumerated by scholars in their researches too. Chib et al. (2012) evident benefits of mobile phone Ghosh and Saha (2013) the Health communication Campaign resulted in positive, significant net effect on awareness in identifying the signs and symptoms correctly for the general illnesses and reproductive ailments.

ASHAs would be able to perform in a better way if they have better accessibility to most suitable and appropriate Development Communication Materials to them for different content on health. There is a need to equip ASHAs with required skills in leading community meeting for awareness as to give training on handling computer, cell phone etc.

Hence, considering overall discussion, further in-depth analytical study focusing on profile of Health Care workers and various aspects like provision, use, benefits, barriers and needs related to Development Communication Approaches at large and Health Communication is recommended in parts of Gujarat state. The study would be able to provide a guideline for proper planning and utilization of budget allocated for IEC/ICT on most appropriate tailor-made model of Development Communication Approaches for not only for ASHA but everyone involved in public health sector specifically NHM. This will result into effective use of communication for delivering the health messages and role performance of grass root health care provider.

REFERENCES:

- ASHA Programme guideline (2008) https://nrhm. gujarat. gov. in/images/
- ASHA Frogramme gutderine (2008) https://irrini. gujarat. gov. ht/hinages/ pdf/ASHA_Guidelines.pdf Arya, K. (2016) Information Communication Technology Used by Health Care Worker (ASHA) of Uttarakhand. International Journal of Advanced Research ISSN 2320-5407, 4 (6) 1897-1902 http://dx.doi.org/10.21474/IJAR01/681 http://www. journalijar. com/uploads/653 IJAR-10661.pdf
- Chib, A., Cheong. Y., Lee, L., Cheryl, N., Tan, C. & Kameshwari, VLV. (2012). The Hope of Mobile Phones in Indian Rural Healthcare. Journal of Health Informatics in Developing Countries, 6 (1), 406-421. http://www.jhidc.org/index.
- php/jhidc/article/view/81/118
  Ghosh, S., & Saha, M. (2013). Health Communication and Behavioural Change: An Snosh, S., & Sala, M. (2015). Teath communication and behavioural charge. An Exploratory Study among Marginalized Communities in Rural West Bengal, India. Journal of Health Management, 15(3), 307-327. https://doi.org/10.1177/0972063413492038 https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0972063413492038#articleCitationDownloadContainer
- Murthy and Vijayraman (2012) Role of Mobile Phone in Health Worker's Work Routine, FRHS report, DOI: 10.2139/ssrn.2167757 http://frhs india.org/library/Role_of_mobile_phone.pdf
  National Health Mission: Implementation framework (2012-
- 2017)https://nrhm.gujarat.gov.in/implementation-framework-plan-of-action.htm Thakur, J. S., Jaswal, N., & Grover, A. (2017). Is Focus on Prevention Missing in National Health Programs? A Situation Analysis of IEC/BCC/Health Promotion Activities in a District Setting of Punjab and Haryana. Indian journal of community medicine: official publication of Indian Association of Preventive & Social Medicine, 42(1), 30–36. doi:10.4103/0970-0218.199795 https://www.ncbi.nlm.nih.
- gov/pmc/articles/PMC5349000/?report=printable
  Rose Zulliger, Mosa Moshabela & Helen Schneider (2014) "She is my teacher and if it
  was not for her I would be dead": Exploration of rural South African community health workers' information, education and communication activities, AIDS Care, 26:5, 626-632, DOI: HYPERLINK "https://doi.org/10.1080/09540121.2013.841839" lol.1080/09540121.2013.841839https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09540121.2013.841839*csroll=top&needAccess=true

DEPARTMENT OF HOME SCIENCE (UGC - SAP DRS II) UNIVERSITY OF RAJASTHAN, JAIPUR

Certificate of Award in Oral Poster Presentation

This is to certify that Ms./Mr./Dr.	Megha Sidhpura	has been awarded
This is to certify that Ms./Mr./Dr. [Ind Prize for her Paper	per entitled Problems face	d by ASHA workers
in selected district	ts of Gujnat State	presented
as Oral/Poster in the National Semina	ar on "HOLISTIC APPROACH TO	NUTRITION AND WELLNESS"
held on November 23-24, 2017, organ	nized by Department of Home Scien	ce, University of Rajasthan, Jaipur
under the auspices of UGC-SAPDRS	S II and supported by UNICEF Rajas	sthan Field Office, Jaipur.
a let Aggawal		Ment.

Supported by: Unicef Rajasthan Field Office, Jaipur

Dr. Ruby Jain

SAP Dy. Coordinator

Prof. Anuradha Goyle

Head & SAP Coordinator

Laurea

Dr. Mukta Agrawal & Dr. Kanika Varma

Organizing Secretaries

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University

(Established by Government of Gujarat)

Certificate

International Conference

"Media, Culture and Development: Issues and Perspectives"

This is to certify that Prof. / Dr. / Mr. / Ms. / Mrs	legha Sidhpyra	from
The Mahanaya Sayayinas Universi	94 4 Baroda	_ participated / presented
The Machanega Sayafinas University a paper independently / jointly on Global and Indian	Research Trends in the	gree of Heath
Communication and Health functi		
at the International Conference on the theme of "Media, Cultu	re and Development: Issues and Pe	rspectives" organised by
School of Humanities and Social Sciences, held on 7th-8th Feb	oruary, 2020 at Dr. Babasaheb Am	bedkar Open University,
Ahmedabad, Gujarat, Bharat.		
Priviley		

Dr. Bhavin Trivedi Registrar (I/c)

Dr. Awa Shukla

Director, I/c (SS) & Subject Coordinator School of Humanities and Social Sciences

Dr. Bhavin Trivedi

Registrar (I/c)

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University

Dr. Awa Shukla

Director, I/c (SS) & Subject Coordinator

School of Humanities and Social Sciences

(Established by Government of Gujarat)

Certificate

International Conference

"Media, Culture and Development: Issues and Perspectives"

This is to certify that Prof. / Dr. / Mr. / Ms. / Mrs. Megha Sidhpysa	from
a paper independently/jointly on Training needs of Health care workers	participated / presented
a paper independently/jointly on Training needs of Health care workers	for effective
Communication	
at the International Conference on the theme of "Media, Culture and Development: Issues are	nd Perspectives" organised by
School of Humanities and Social Sciences, held on 7th-8th February, 2020 at Dr. Babasaheb	Ambedkar Open University,
Ahmedabad, Gujarat, Bharat.	
John Marie	Muld

Megha Sidhpura <sidhpura.megha-extcomm@msubaroda.ac.in>

2020 ACH Virtual Research Forum Abstract Notification: Submission 111

3 messages

ACH@mirasmart.com <ACH@mirasmart.com> To: sidhpura.megha-extcomm@msubaroda.ac.in Sat, May 23, 2020 at 2:29 AM

Hello Megha.

On behalf of the Conference Scientific Committee I am pleased to inform you that the abstract you submitted for the ACH Healthcare Communication Virtual Research Forum titled Perceived Benefits and Need of Health Communication Strategies expressed by Grass-root level Health Functionaries from Tribal area of Gujarat, **India** has been accepted for a poster presentation.

Confirm Acceptance & Presenter(s):

We are excited to include your submission in our program. Please visit https://www.surveymonkey.com/ r/VF20PosterConfirm to confirm acceptance or decline by Friday, May 29, 2020. To assist us with planning, you will also be asked to provide the details about who will be presenting. Please note, one person may present a maximum of two times (across all formats) at the virtual Research Forum.

Virtual Conference Logistics:

The virtual poster sessions are constructed as rapid poster presentation breakout sessions, each being 75 minutes long and including 8-10 poster presentations, grouped by topic area. Each poster presenter will be allotted 5 minutes for his or her poster presentation. The moderator in each presentation room will prompt you to keep you on time and will lead q&a and group discussion after all presentations have been given. We strongly encourage all presenters to practice their presentation ahead of time.

We will be utilizing Zoom to conduct the Virtual Research Forum. To participate, you will need a computer with an Internet connection, a webcam, and a microphone, and you will need the (free) Zoom software. You will receive access information closer to the date of the Forum. Please visit http://www.achonline.org/Events/Forum/2020/ PresenterInformation for complete presenter information.

Note: Poster presenters will be asked to submit their posters as a PDF in advance of the conference so that attendees can view the posters through the online agenda.

Online Disclosure Form:

You and all co-presenters will receive a separate email containing a link that will allow you to complete the online disclosure form conveniently online. ALL co-presenters must complete the online disclosure form. Please know that we are required to collect this information from all co-presenters as part of our Continuing Medical Education (CME) application. No action is required at this time, but you will receive an email soon with further instruction.

Register for the Conference:

We encourage you to go ahead and register now (http://www.achonline.org/Events/Forum/2020/Registration) for the conference - the early-bird registration deadline is Friday, June 12th, so don't miss it! Please note that registration fees are the responsibility of the presenter(s). In the meantime, if you have questions you can contact me at lsingler@amrms.com.

Thank you, Laura Singler, CAE **ACH Executive Director**

Disclaimer

The information contained in this communication from the sender is confidential. It is intended solely for use by the recipient and others authorized to receive it. If you are not the recipient, you are hereby notified that any disclosure, copying, distribution or taking action in relation of the contents of this information is strictly prohibited and may be unlawful.

This email has been scanned for viruses and malware, and may have been automatically archived by Mimecast Ltd, an innovator in Software as a Service (SaaS) for business. Providing a safer and more useful place for your human generated data. Specializing in; Security, archiving and compliance. To find out more Click Here.

Megha Sidhpura <sidhpura.megha-extcomm@msubaroda.ac.in> To: anjalipahad@yahoo.com

Sat, May 23, 2020 at 11:26 AM

Ms.Megha Sidhpura Desai **Assistant Professor** Department of Extension and Communication Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara, 390 002 Gujarat, India

[Quoted text hidden]

Megha Sidhpura <sidhpura.megha-extcomm@msubaroda.ac.in> To: ambikacopy52@gmail.com

Sat, Jun 20, 2020 at 3:46 PM

Ms.Megha Sidhpura Desai Assistant Professor Department of Extension and Communication Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara, 390 002 Gujarat, India

---- Forwarded message ----From: <ACH@mirasmart.com> Date: Sat, May 23, 2020, 2:30 AM

Subject: 2020 ACH Virtual Research Forum Abstract Notification: Submission 111

To: <sidhpura.megha-extcomm@msubaroda.ac.in>

[Quoted text hidden]

Megha Sidhpura <sidhpura.megha-extcomm@msubaroda.ac.in>

ACH Healthcare Communication Research Forum Scholarship Notice

3 messages

To: Rachel Poarch rpoarch@achonline.org> Fri, Jun 5, 2020 at 3:00 AM

Dear ACH Research Forum Scholarship Applicant,

We recognize that is has been a while since you submitted your scholarship application and we would like to thank you for your patience as we determined how to proceed with the ACH Healthcare Communication Research Forum. As you now know, the conference was originally scheduled as an in-person event and has now converted to virtual.

Congratulations! We would like to inform you that you were selected as a 2020 ACH Healthcare Communication Virtual Research Forum Humanities and Social Sciences Scholarship Award recipient. This scholarship award will cover the cost of your registration to attend the virtual event.

We recognize that this is still an uncertain time and lives are ever-changing. We will need a commitment as to whether you plan to accept the scholarship award and register by Friday, June 12th. By accepting this Humanities and Social Sciences scholarship award, you are agreeing to attend the conference in its entirety.

To register, please complete the below steps:

- 1. Visit https://ach.memberclicks.net/virtual-research-forum-registration.
- 2. Log in with your ACH username and password or enter your email address to set up an account.
- 3. Complete all registration questions.
- 4. At check out, enter the discount code 100% off Virtual Forum for a \$0 balance.
- 5. Submit your registration.

If you accept, please submit the following by *Friday, June 12th*:

- 1. A photo you would like for us to use on our website and for recognition during the conference.
- 2. A short bio for use on our website.

Please let us know if you have any questions or concerns.

Best Regards,

Rachel Poarch

Pronouns: she | her | hers

Program Manager

Academy of Communication in Healthcare

AMR Management Services 201 E. Main St., Ste. 1405, Lexington, Kentucky 40507 P: 859.514.9208 | rpoarch@achonline.org | www.achonline.org

Click Here to Access COVID-19 Communication Resources

Executive staff and management provided by AMR Management Services. AMR Management Services has successfully met the ANSI/AMC Institute Standard of Good Practices for Association Management Companies and is accredited by the AMC Institute.

The information contained in this communication, and in any accompanying documents, may constitute confidential or proprietary information belonging to AMR Management Services or its clients. If you are not the intended recipient of this message, then you may not disclose, print, copy, or disseminate this information, nor take any action in reliance on this information. If you have received this communication in error, please reply and notify the sender (only) and then delete the message.

Megha Sidhpura <sidhpura.megha-extcomm@msubaroda.ac.in> To: anjalipahad@yahoo.com

Fri, Jun 5, 2020 at 10:39 AM

Ms.Megha Sidhpura Desai Assistant Professor Department of Extension and Communication Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara, 390 002 Gujarat, India

[Quoted text hidden]

12 attachments

image003.png

image004.png

image005.png

image006.png

image007.png

image002.jpg 22K

image002.jpg 22K

image005.png

image007.png NNECT

image006.png 3K

image003.png 3K

Megha Sidhpura <sidhpura.megha-extcomm@msubaroda.ac.in> To: ambikacopy52@gmail.com

Sat, Jun 20, 2020 at 3:45 PM

Ms.Megha Sidhpura Desai **Assistant Professor** Department of Extension and Communication Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara, 390 002 Gujarat, India

----- Forwarded message ------

From: Rachel Poarch rpoarch@achonline.org>

Date: Fri, Jun 5, 2020, 3:00 AM

Subject: ACH Healthcare Communication Research Forum Scholarship Notice

To: Rachel Poarch poarch@achonline.org>

[Quoted text hidden]

12 attachments

image002.jpg 22K

image002.jpg 22K

